

Kallelse

Beslutande organ	Utbildningsnämnden
Mötesdatum	2025-04-23
Tid	13.15
Plats	Aulan Ullvigymnasiet

Föredragningslista

Nr	Ärende	Föredragande
1.	Val av protokolljusterare	
2.	Fastställande av ärendelista	
3.	Ungdomsdemokrati	Pernilla Einan, Elin Jansson
4.	Budgetuppföljning månad 3	Lars Holmgren
5.	Budgetförslag och målöversyn 2026-2028	Lars Holmgren
6.	Patientsäkerhetsberättelse 2024	Pär Ellmin
7.	Uppföljning av frånvaroärenden	Pär Ellmin
8.	Ändra datum utvecklingsdag	
9.	Information och rapporter	
10.	Delegationsbeslut	

Andreas Trygg
Ordförande

1 Val av protokolljusterare

Förslag till beslut

Utse Maria Liljedahl (SD) att justera protokollet.

Beslutsunderlag

I tur att justera protokollet är Maria Liljedahl (SD).

2 Fastställande av ärendelista

Förslag till beslut

Ärendelistan fastställs.

Beslutsunderlag

Kallelse till utbildningsnämndens sammanträde den 23 april 2025.

3 Ungdomsdemokrati

Föredragande: Pernilla Einan, Elin Jansson

Förslag till beslut

Notera informationen.

Ärendebeskrivning

Representanter från social- och arbetsmarknadsförvaltningen informerar om arbetet med ungdomsdemokrati i kommunen.

4 Budgetuppföljning månad 3

Diarienummer: UN 2025/407

Föredragande: Lars Holmgren

Förslag till beslut

Godkänna den ekonomiska redovisningen för månad 3.

Ärendebeskrivning

Alla verksamheter arbetar nu med att sätta organisationen inför hösten. Det finns olika utmaningar inom de olika verksamheterna. Den ekonomiska utmaningen är störst inom anpassad skola, där verksamheten under de senaste åren har arbetat för att anpassa sin organisation till en ökande elevgrupp med omfattande behov. Trots dessa ansträngningar förväntas ett underskott om cirka 2 miljoner kronor.

Inom anpassad skola genomförs för närvarande ett omfattande organisatoriskt arbete. Syftet är att tydligt definiera och strukturera verksamheten genom en uppdelning mellan de två rektorerna samt att se över verklig fördelning av medarbetarnas arbete i de olika verksamheterna inom anpassad skola. Uppdelningen sker efter flera år av successiv expansion, vilket har inneburit en ökning av både personal och lokaler. Det förväntas att dessa organisatoriska förändringar kommer att bidra till en mer effektiv resursanvändning och därmed en bättre ekonomisk balans på sikt. För att nämnden ska kunna uppnå en budget i balans vid årets slut bygger åtgärdsplanen på att verksamheten hanterar budgetavvikelse inom det egna verksamhetsområdet, vilket har varit en strategi som framgångsrikt tillämpats tidigare år där omställningen till nytt läsår alltid medför förändringar i organisationen.

Beslutsunderlag

Månadsrapport mars 2025

Utbildningsnämndens arbetsutskott (2025-04-09 UN AU §48)

5 Budgetförslag och målöversyn 2026-2028

Diarienummer: UN 2025/696

Föredragande: Lars Holmgren

Förslag till beslut

Förslag till utbildningsnämnden:

1. Godkänna budgetförslag och målöversyn 2026–2028.
2. Överlämna förslaget till budgetberedningen.

Ärendebeskrivning

Utbildningsnämnden ska den 25 april lämna förslag till budget och målöversyn för perioden 2026–2028 till ekonomiavdelningen, för sammanställning och för vidare utskick till budgetberedningen den 15 och 16 maj. Förslaget har förhandlats enligt MBL § 11 den 31 mars 2025.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 250402
Budgetförslag och målöversyn 2026–2028
Utbildningsnämndens arbetsutskott (2025-04-09 UN AU §46)
Protokoll förhandling MBL §11

Kopia till

Ekonomiavdelningen - för åtgärd.

6 Patientsäkerhetsberättelse 2024

Diarienummer: UN 2025/713
Föredragande: Pär Ellmin

Förslag till beslut

Förslag till utbildningsnämnden:

Fastställa patientsäkerhetsberättelsen för elevhälsans medicinska och psykologiska insatser 2024.

Ärendebeskrivning

Enligt patientsäkerhetslagen ska vårdgivaren varje år upprätta en patientsäkerhetsberättelse. Utbildningsnämnden i Köpings kommun är vårdgivare för den hälso- och sjukvård som bedrivs inom elevhälsan och är därmed ytterst ansvarig för vården. Syftet med patientsäkerhetsberättelsen är att öppet och tydligt redovisa strategier, mål och resultat av arbetet med att förbättra patientsäkerheten. Patientsäkerhetsberättelsen ska ha en sådan detaljeringsgrad att det går att bedöma hur arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra kvaliteten har bedrivits i verksamhetens olika delar samt att informationsbehovet hos externa intressenter tillgodoses. Patientsäkerhetsberättelsen ska vara färdig senast den 1 mars varje år, finnas tillgänglig för den som vill ta del av den och den bör utformas så att den kan ingå i vårdgivarens ledningssystem för patientsäkerhet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 250402
Patientsäkerhetsberättelse 2024
Utbildningsnämndens arbetsutskott (2025-04-09 UN AU §47)

Kopia till

Medicinskt ledningsansvarig sjuksköterska (MLA)

Psykologiskt ledningsansvarig psykolog (PLA)

7 Uppföljning av frånvaroärenden

Föredragande: Pär Ellmin

Förslag till beslut

Notera informationen.

Ärendebeskrivning

Skolchef för grundskolan informerar om antalet upprättade frånvaroutredningar sedan föregående redovisning i november 2025 (UN 2024-11-27 § 120), samt vilka de vanligaste åtgärderna är.

8 Ändra datum utvecklingsdag

Diarienummer: UN 2024/1822

Förslag till beslut

Flytta utvecklingsdag från den 18 september till den 16 oktober.

9 Information och rapporter

Förslag till beslut

Notera informationen.

Ärendebeskrivning

Ankomstdatum	Åtgärd/handling	Avs./mott.	Ärendenr
2025-03-28	Kontrollrapport Lärkans förskola	Samhällsbyggnads- förvaltningen	UN 2025/670

2025-03-28	Kontrollrapport Fyrklöverns förskola	Samhällsbyggnads- förvaltningen	UN 2025/671
2025-03-28	Kontrollrapport Nibbleskolan	Samhällsbyggnads- förvaltningen	UN 2025/672
2025-04-07	Anmälan, incident	Förvaltningen	UN 2025/745
2025-04-11	Kontrollrapport Kompassens förskola	Samhällsbyggnads- förvaltningen	UN 2025/787
2025-04-11	Beslut kvalitetsgranskning anpassad gymnasieskola	Skolinspektionen	UN 2025/252
2025-04-14	Kontrollrapport Solrosens förskola	Samhällsbyggnads- förvaltningen	UN 2025/782
2025-04-14	Kontrollrapport S:t Olovsskolan	Samhällsbyggnads- förvaltningen	UN 2025/781
	Protokoll	Ungdoms- fullmäktige	

10 Delegationsbeslut

Förslag till beslut

Notera informationen.

Ärendebeskrivning

Förteckning över beslut fattade i delegation:

Premie- och stipendienämnden nr 1, 2025

Förvaltningschef nr 10-13, 2025

Rektor Nyckelbergsskolan nr 70-82, 2024

Rektor Nyckelbergsskolan nr 1-2, 2025

Rektor Kristinelunds enhet nr 8-12, 2025

Månadsrapport

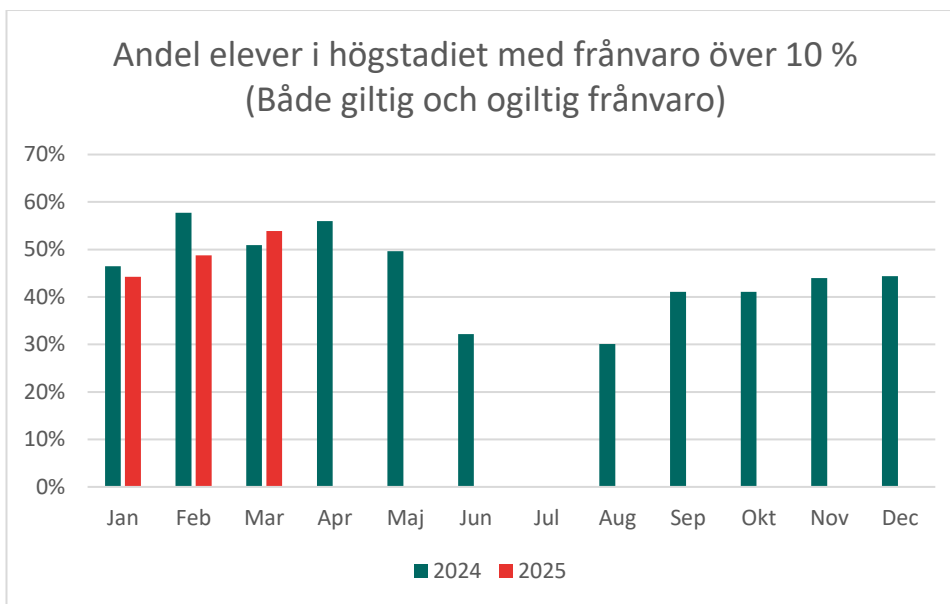
Mars 2025

Utbildningsnämnden

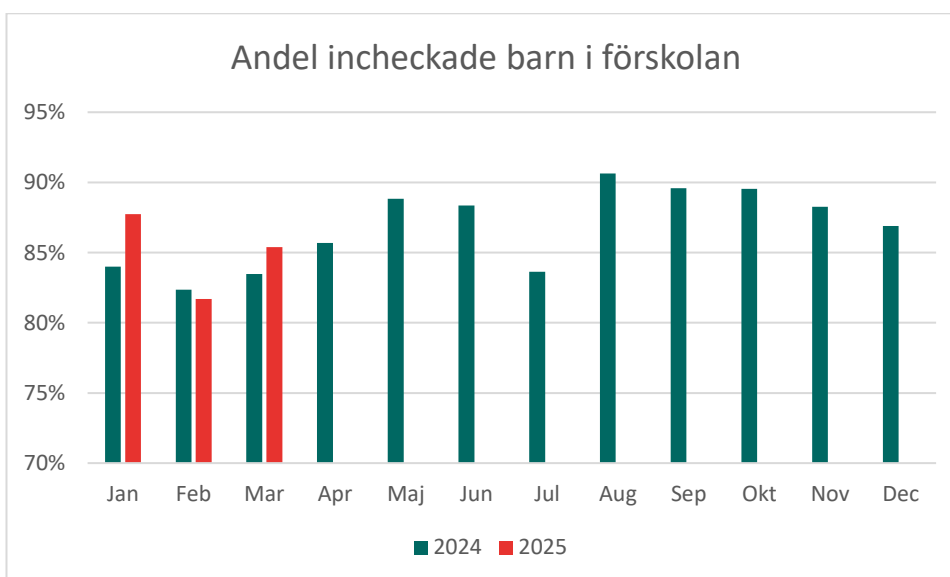
Innehåll

Verksamhetsstatistik.....	3
Medarbetare	5
Ekonomisk analys.....	6
Driftredovisning.....	6
Sammanfattande analys avvikelse perioden	6
Sammanfattande analys budgetavvikelse	6
Åtgärdsplan	7
Investeringar	8

Verksamhetsstatistik

Andelen elever som närvarar på lektioner och deltar i undervisningen är viktig för att eleverna ska kunna tillgodogöra sig kunskaper som motsvarar den nivå som eleven har möjlighet att nå.

För att barnen inom förskolan ska kunna tillvarata den pedagogiskt ledda undervisningen behöver barnen närvara i förskolan. Det gäller inte minst för sin språkutveckling.

Sammanfattande analys

Andelen elever i högstadiet med frånvaro över 10 % har både under januari och februari varit lägre än under samma period förra året. Under förra året var

sjukfrånvaro hög under februari vilket gör att en minskning av frånvaron är naturlig. Vi ser nu att sjukfrånvaron är förskjuten jämfört med 2024. För hela året ser det dock bättre ut än föregående år. Förhoppningsvis kommer den minskade frånvaron att leda till att fler elever tillgodogör sig mer kunskap.

Trenden från föregående år med ökad andel incheckade barn inom förskola håller i sig. I februari var det en minskning med en knapp procent. Historiskt är det många barn som är drabbade av sjukdom i februari. För hela året ser det fortfarande ut som att andelen incheckade barn kommer att öka.

Medarbetare

Sjukfrånvaron för nämnden landade i februari på 8,86 %. Jämfört med samma period föregående år innebär detta en ökning med 0,46 %. Skillnaden i sjukfrånvaro mellan olika åldersgrupper inom nämnden totalt är ungefär 0,7 % mellan åldersgruppen under 29 år och 30–49 år som har högst. Skillnaden mellan könen är dock större då kvinnor har mer än två procentenheter högre sjukfrånvaro än männen.

Den verksamhet som har högst sjukfrånvaro är anpassad skola som ligger på 11,66 % och efter den kommer den förskolan med 11,33 % och måltidsenheten med 11,03 %.

Gymnasiet hamnade på 5,84 % och grundskolan på 6,29 % vilka båda ligger under snittet för nämndens medarbetare.

Sammanfattande analys

Oavsett sektor är sjukfrånvaron genomgående högre bland kvinnor än bland män. Detta mönster är tydligt i både offentligt och privat drivna verksamheter. Inom förskolan i Köping arbetar nästan bara kvinnor. Förskolan är också den verksamhet där medarbetarna kommer i närtkontakt med barnen och risken för att smittas av sjukdomar därmed blir högre. Vid höga sjuktal bland barnen brukar även sjuktalen öka bland personalen vilket är fullt naturligt.

Den anpassade skolan är den verksamhet med flest anmälda arbetsskador. Medarbetarna inom den anpassade skolan som arbetar med elever som läser ämnesområde (tidigare träningskolan) möter elever som är utåtagerande där det förekommer både sparkar, slag och bett.

Måltidsenheten är den verksamhet som näst högsta medelåldern bland medarbetarna vilket bör vara en bidragande orsak till att den har hög sjukfrånvaro i februari.

Historiskt brukar den totala sjukfrånvaron för nämnden ligga på över åtta procent under februari.

Ekonomisk analys

Driftredovisning

Verksamhet nivå3 (mkr)	Utfall perioden	Budget perioden	Avvikelse perioden	Års-budget	Prognos	Budget-avvikelse*	Bokslut föregående år
Nämnd- o styrelsevht	0,1	0,1	0,0	0,6	0,6	0,0	0,2
Övrig politisk vht	0,1	0,1	0,0	0,2	0,2	0,0	0,0
Fritidsgårdar	0,4	0,4	0,0	1,5	1,5	0,0	0,0
Öppen förskola	0,5	0,6	0,1	2,4	2,4	0,0	0,5
Förskola	55,1	55,8	0,7	159,3	159,3	0,0	10,0
Pedagog vht gem adm	-1,4	-3,9	-2,5	47,6	47,6	0,0	4,9
Förskol skolb gem adm	3,4	3,1	-0,4	13,0	13,0	0,0	0,1
Fritidshem	8,2	9,6	1,4	39,1	39,1	0,0	0,0
Skolväs barn gem adm	7,4	6,3	-1,0	25,7	25,7	0,0	-1,4
Förskoleklass	-0,3	4,3	4,6	17,6	17,6	0,0	2,0
Grundskola	63,0	60,1	-2,9	211,1	211,1	0,0	3,7
Anpassad grundskola	14,5	13,5	-1,0	43,9	45,9	-2,0	-8,2
Gymnasieskola	28,7	30,8	2,1	118,7	118,7	0,0	1,0
Anpassad gymnasieskola	0,5	5,4	5,0	12,9	12,9	0,0	-1,4
Insats enl LSS/SFB	0,0	0,3	0,3	0,8	0,8	0,0	0,1
Summa nämnd	180,3	186,6	6,3	694,5	696,5	-2,0	11,6

Sammanfattande analys avvikelse perioden

Nämndens ackumulerade avvikelse gentemot budget per den sista mars uppgår till 6,3 miljoner kronor. Denna budgetavvikelse förklaras huvudsakligen av att datakörningen för fakturering av interkommunala ersättningar inte sammanfaller med den budgeterade perioden. Detta har resulterat i en tillfällig diskrepans som kommer att justeras under kommande månader.

Sammanfattande analys budgetavvikelse

Nämndens prognos för helåret indikerar en avvikelse på -2,0 miljoner kronor i förhållande till årsbudgeten.

Följande faktorer bidrar till osäkerheten i denna prognos. Organisationsförändringar inom skolverksamheten mellan läsåren 2024/2025 och 2025/2026, vilka kan komma att påverka resursfördelningen och därmed budgetutfallet.

Interkommunal ersättning och bidrag till fristående verksamheter, där fluktuationer i elevströmmar kan få betydande ekonomiska konsekvenser. Elevflöden mellan kommuner, där antalet gymnasieelever från Köping som väljer att studera i andra kommuner medför höga kostnader. Samtidigt genererar inresande gymnasieelever från andra kommuner intäkter, vilket delvis kompenserar dessa utgifter.

Interkommunal ersättning inom den anpassade skolan, där ersättningen per elev är hög på grund av självkostnadsprincipen. Detta gör intäkterna från denna ersättning till en central del av budgetutfallet. Utvecklingen inom anpassad skola, där Kungsörs kommun kommer att etablera en högstadieskola för elever som läser ämnen. Tidigare har kommunen endast bedrivit verksamhet för låg- och mellanstadiet för denna elevgrupp. Samtidigt kommer Köping att fortsätta att ta emot elever som läser ämnesområden (tidigare kallat träningskola). Ekonomiska utmaningar inom anpassad skola, där verksamheten under de senaste åren har arbetat för att anpassa sin organisation till en ökande elevgrupp med omfattande behov. Trots dessa ansträngningar förväntas ett underskott om cirka 2 miljoner kronor.

Den prognostiserade avvikelsen i budgetutfallet hänförs huvudsakligen till de ökade kostnaderna inom anpassad grundskola, specifikt för verksamheten som hanterar elever som läser ämnesområden.

Åtgärdsplan

Sammanfattande analys

För att nämnden ska kunna uppnå en budget i balans vid årets slut bygger åtgärdsplanen på att verksamheten hanterar budgetavvikelser inom det egna verksamhetsområdet, vilket har varit en strategi som framgångsrikt tillämpats tidigare år.

Inom anpassad skola genomförs för närvarande ett omfattande organisatoriskt arbete. Syftet är att tydligt definiera och strukturera verksamheten genom en uppdelning mellan de två rektorerna. Detta sker efter flera år av successiv expansion, vilket har inneburit en ökning av både personal och lokaler. Det förväntas att dessa organisatoriska förändringar kommer att bidra till en mer effektiv resursanvändning och därmed en bättre ekonomisk balans på sikt.

Investeringar

Sammanfattande analys

Investeringsprojekt	Ack utfall, mkr	KF- budget 2025, mkr	Tilläggs- budget 2025, mkr	Ombudgetering från 2024, mkr	Ombudgetering från tidigare år, mkr	Total budget 2025, mkr	Prognos 2025, mkr	Budget- avvikelse 2025, mkr
63002 Förskolor invent	0,3	0,6	0,0	0,0	0,0	0,6	0,6	0,0
63005 Grundskolan invent gem	0,1	3,0	0,0	0,0	0,0	3,0	3,0	0,0
63010 Måltidsserv invent	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0	2,0	2,0	0,0
63012 Anpassad skola	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,4	0,4	0,0
63040 Ullvi inventarier ex datorer	0,1	1,0	0,0	0,0	0,0	1,0	1,0	0,0
Totalsumma	0,5	7,0	0,0	0,0	0,0	7,0	7,0	0,0

Under 2025 kommer förskolan att avsätta investeringsmedel för att genomföra en omfattande upprustning av de två äldre avdelningarna på Koltrastens förskola. Denna renovering sker i samband med det planerade ventilationsbytet och syftar till att förbättra både arbetsmiljön för personalen och trivseln för barnen.

Arbetet med att successivt uppgradera inbrottslarm till moderna system med passerkontroll fortsätter. Näst i tur står Elundskolan, där säkerheten ska stärkas genom denna uppgradering. Verksamheten kommer nu att börja beställa kameraövervakning i och med att det nu ska finnas ramavtal för kameraövervakningsutrustning. För närvarande finns kameraövervakning installerad inomhus på Ullvigymnasiet, Scheeleskolan och Karlbergsskolan, och nästa skola i tur för detta säkerhetsinitiativ är Malmaskolan i Kolsva.

Behovet av att ersätta måltidsenhetens befintliga maskinpark kvarstår och är fortsatt stort. Under året pågår en fördjupad inventering för att identifiera de mest kostnadseffektiva investeringarna, vilket ska säkerställa en långsiktig och hållbar uppgradering av utrustningen.

Den anpassade skolan står inför betydande utmaningar vad gäller anpassning av lokaler för att bättre möta elevernas specifika behov. För att säkerställa en optimal inlärningsmiljö krävs en kontinuerlig översyn och anpassning av befintliga resurser.

Ullvigymnasiet, som är en av kommunens största skolor, har flera yrkesprogram som ständigt behöver anpassas för att följa utvecklingen inom respektive bransch. För att upprätthålla en hög utbildningskvalitet och relevans i undervisningen är det avgörande att skolan investerar i modern utrustning och aktuella undervisningsmetoder.

§ 48 Budgetuppföljning månad 3

Diarienummer: UN 2025/407

Beslut

Noterar informationen.

Ärendebeskrivning

På grund av tidsramarna för arbetet med uppföljning av budget 2025, redovisar förvaltningen den ekonomiska rapporten för mars vid sammanträdet med utbildningsnämnden den 23 april 2025.

Beslutsunderlag

Månadsrapporten skickas ut med kallelsen till sammanträdet med utbildningsnämnden den 23 april 2025.

Förslag till beslut

Notera informationen.

Justerarnas signaturer		

Budgetförslag och målöversyn

2026-2028

Utbildningsnämnden

© Köpings kommun

Rapporten skriven av
Utbildning-, kultur- och fritidsförvaltningen 2025-03-17

Antagen av:
Klicka och skriv nämnd, datum och §

Innehåll

Grunduppdrag och ansvarsområde	4
Våra viktigaste styrande dokument	4
Viktiga utmaningar och omvärldsfaktorer	6
Planerade verksamhetsförändringar och prioriterade utvecklingsfrågor	7
Jämförelser	8
Demografi och volymer	12
Ekonomiska förutsättningar - nämnd	14
Nuläge	14
Översikt planperiod	15
Effektiviseringar	16
Investeringar	17
Taxor och avgifter	19

Grunduppdrag och ansvarsområde

Utbildningsnämndens grunduppdrag är att tillhandahålla utbildningsverksamhet för barn och elever i Köpings kommun, från förskola till avslutad gymnasieutbildning. Nämnden ansvarar även för att skapa de bästa förutsättningarna för att barn och elever ska kunna tillgodogöra sig utbildningen, inklusive ansvaret för att erbjuda näringsriktig kost i verksamheterna.

Nämndens uppdrag är att förbereda barnen och eleverna för framtiden, antingen genom direkt inträde i arbetslivet efter gymnasiet eller genom vidare studier på högre nivå. Utbildningen ska också bidra till att utveckla eleverna till ansvarsfulla samhällsmedborgare genom att främja förståelse för och respekt för de grundläggande demokratiska värderingarna som det vårt samhälle vilar på.

Utbildningsverksamheten i Köpings kommun styrs av nationella riktlinjer och ramverk som säkerställer att barn och elever får en likvärdig utbildning som främjar både deras individuella utveckling och framtida möjligheter.

Förvaltningsorganisation

Utbildnings-, kultur- och fritidsförvaltningen är den största förvaltningen i kommunen med knappt 1300 anställda. Den största andelen av medarbetarna finns på förvaltningens förskole- och skolenheter inklusive kök. För att stötta kärnverksamheterna har förvaltningen även administrativa stödfunktioner i form av placeringsenhet, bemanningsenhet, ekonomistöd, IT-stöd, skolskjutsverksamhet, administratörer, samt kvalitets- och utredarstöd.

På förvaltningsnivå finns även ett centralt stödteam som arbetar med elevhälsofrågor till alla verksamhetsformer i förvaltningen, utöver enheternas

Våra viktigaste styrande dokument

Lagar och förordningar

Barnkonventionen – FN:s konvention om barns rättigheter som Sverige har åtagit sig att följa.

Dataskyddsförordningen (GDPR) – Reglerar skyddet av personuppgifter inom EU.

Diskrimineringslagen – Skyddar mot diskriminering i samhället och utbildningsverksamhet.

Förvaltningslagen – Reglerar hur myndighetsärenden ska handläggas och hur beslutsprocesser ska gå till.

Kommunallagen – Reglerar hur den kommunala verksamheten ska styras och organiseras.

Offentlighets- och sekretesslagen – Reglerar insyn och sekretess inom offentlig förvaltning.

Skollagen – Reglerar rätten till utbildning och innehållet i den svenska utbildningsverksamheten.

Skol- och gymnasieförordningen – Detaljerar regler och förordningar för grundskolan och gymnasiet.

Kommunala styrande dokument

Kommunens budget- och verksamhetsplan – Styr den övergripande resursfördelningen och prioriteringarna för kommunens utbildningsverksamhet.

Utbildningsnämndens reglemente – Tydliggör nämndens uppdrag och ansvar.

Övriga styrande dokument

Nationella läroplaner – Läroplaner för våra verksamheter som styr utbildningens innehåll och mål.

Viktiga utmaningar och omvärldsfaktorer

Ekonomiska utmaningar

Under det senaste året har Utbildningsnämnden stått inför flera ekonomiska utmaningar som har lett till omfattande förändringar, inklusive nedläggningar av verksamheter samt strukturella justeringar för att hantera budgetunderskott. Effektiv resursanvändning har blivit en nyckelfråga, särskilt när det gäller att balansera ökade kostnader inom anpassad skola och interkommunala ersättningar för gymnasieelever. Framöver kommer det vara avgörande att säkerställa en långsiktig hållbarhet i nämndens ekonomi genom fortsatt noggrann planering och omställningar.

Befolkningsprognos

Befolkningsprognoserna visar en minskning av antalet barn som går in i förskolan de kommande åren. Denna demografiska förändring medför att behovet av förskoleplatser och platser i grundskolan kan minska, vilket ställer krav på en flexibel och effektiv organisation. Detta kräver strategiska beslut om hur befintliga resurser ska omfördelas och hur man bäst kan anpassa skolstrukturen för att undvika överkapacitet och säkerställa en kostnadseffektiv verksamhet.

Digitalisering och AI

Digitalisering och AI har blivit centrala drivkrafter för förändringar inom utbildningssektorn. Skolans roll utvecklas för att möta nya krav på digital kompetens och AI-verktyg som kan individualisera undervisningen och erbjuda anpassade inlärningsvägar för varje elev. För att möta dessa krav behöver utbildningsnämnden säkerställa att både elever och personal har rätt kompetens och tillgång till den nödvändiga infrastrukturen. Samtidigt skapar AI möjligheter för förbättrad effektivitet inom administration och undervisning, vilket kan leda till bättre resultat för både elever och lärare. Det är dock viktigt att balansera utvecklingen av digitala verktyg med eventuella förändringar i politiska riktlinjer som kan prioritera en mer traditionell undervisningsmetod, något som eventuellt kan riskera att försvåra arbetet med att fullt utnyttja de möjligheter som digitalisering och AI erbjuder.

Anpassad skola

En betydande ökning av elevantalet inom anpassad skola har skapat behov av utökade lokaler och fler resurser för att säkerställa en fortsatt hög kvalitet i utbildningen. Detta har lett till ökade kostnader som måste hanteras, men det är också en viktig del i att ge alla elever, oavsett behov, likvärdig tillgång till utbildning. Att möta dessa utmaningar på ett hållbart sätt blir en avgörande fråga under kommande år.

Planerade verksamhetsförändringar och prioriterade utvecklingsfrågor

Normer och värden

Våra barn och elever har en positiv bild av sig själva i och av den egna framtiden - Att alla barn och elever har en positiv bild av sig själva och sin framtid.

Kunskaper, utveckling och lärande

Det tar som mest 16 år för våra barn/elever att bli behörig till gymnasiet - Att alla elever uppnår behörighet till gymnasiet.

Det tar som mest 19 år för våra barn/elever att nå gymnasieexamen - Att alla elever når gymnasieexamen.

Inga avhopp från Introduktionsprogrammet - Inga avhopp från introduktionsprogrammet.

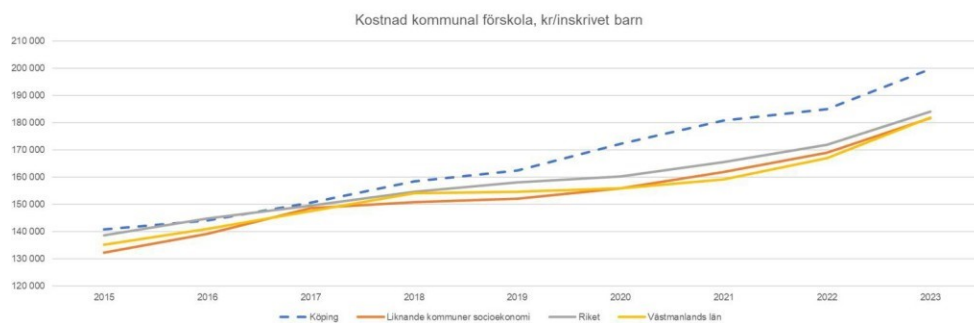
Samtliga medarbetare har genomfört utbildning inom AI-området - Att alla medarbetare genomgår utbildning inom AI för att säkerställa att skolan kan tillgodose framtida utbildningsbehov.

Delaktighet, ansvar och inflytande

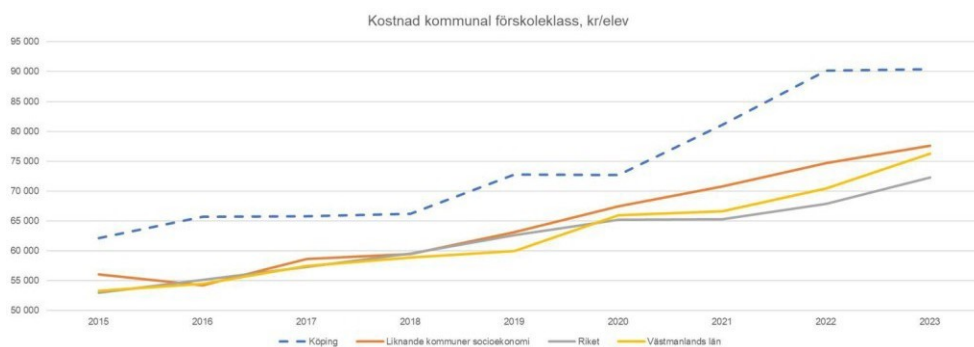
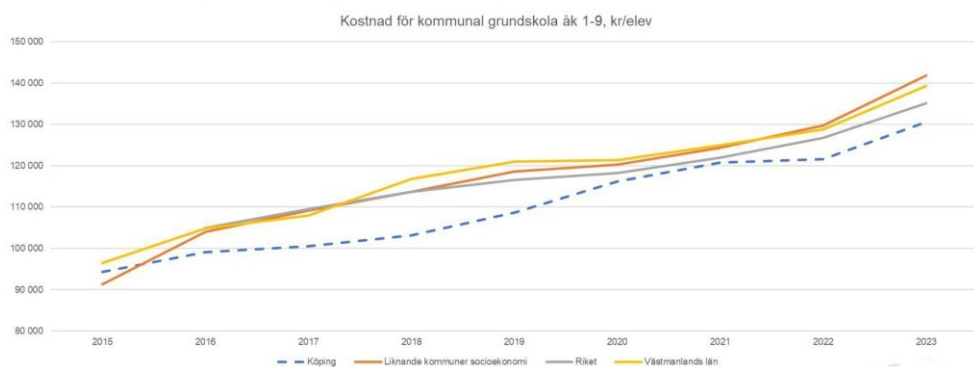
Våra barn och elever har en positiv bild av sig själva i och av den egna framtiden - Att alla barn och elever har en positiv bild av sig själva och sin framtid, med fokus på att stärka deras delaktighet och inflytande i förskolan och skolan.

Jämförelser

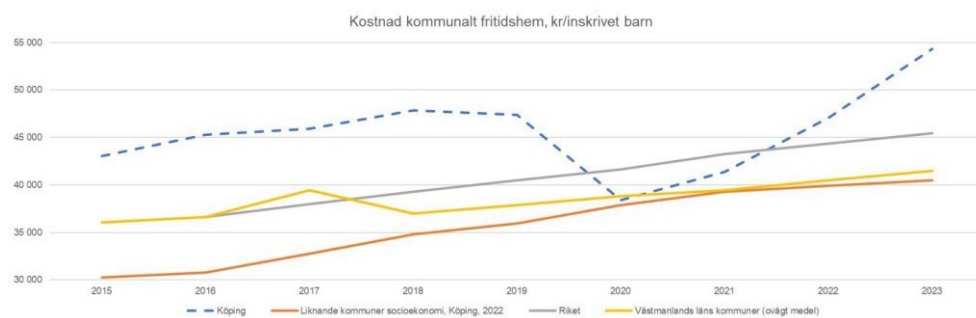
Förskola

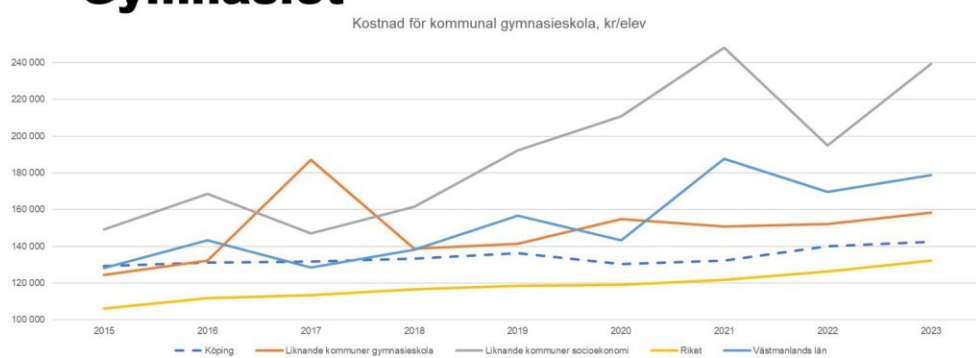
Grundskola och förskoleklass

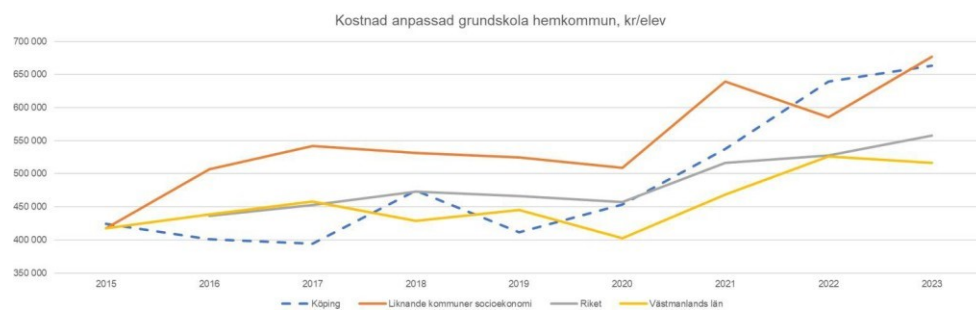
Fritidshem

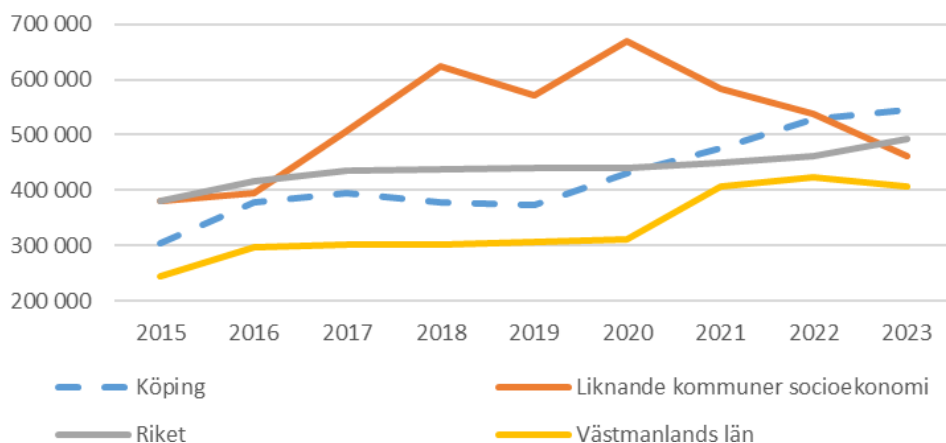
Gymnasiet

Anpassad grundskola

Kostnad för kommunal anpassad gymnasieskola, kr/elev

Förskolan

Sedan pandemin har kostnaden per inskrivet barn inom förskolan ökat avsevärt. En bidragande faktor är att vårdnadshavare i högre utsträckning valt att hålla sina barn hemma eller avstått från att skriva in dem i förskolan, en trend som har varit mer framträdande i Köping jämfört med andra kommuner. När barnantalet minskar fördelas kostnader för lokaler och tillagningskök på färre barn, vilket resulterar i en högre kostnad per barn. Denna utveckling följer en nationell trend där samtliga prognoser pekar på en fortsatt minskning av barn i förskolan.

Kostnaden för pedagogisk personal per barn har successivt närmat sig nivåerna i jämförbara kommuner, efter att ha varit förhöjd under pandemin.

Grundskolan

Grundskolans kostnader är generellt sett lägre än i andra kommuner, främst till följd av lägre lokalkostnader. Detta beror på att skolorna i kommunen är av äldre karaktär och har ett betydande underhållsbehov, samt att det finns flera mindre skolor med lågt elevantal. Däremot är kostnaden för elevernas måltider högre än genomsnittet, då flera av de mindre skolorna har egna kök. Köping har sedan länge valt att prioritera resursfördelning till förskoleklassen för att säkerställa en stabil och trygg skolstart för eleverna. Historiskt sett har även fritidshemmen varit en prioriterad verksamhet, där personalresurserna är högre än i andra kommuner, medan lokalkostnaderna är förhållandevis låga.

Gymnasieskolan

Gymnasieskolans kostnader i Köping är väsentligt lägre än i jämförbara kommuner. Ullvigymnasiet, som är en stor skola, gynnas av stordriftsfördelar. Samtidigt erbjuder skolan ett brett utbud av program, vilket begränsar möjligheten att fullt ut nyttja parallella klasser inom enskilda program – en struktur som är vanligare i större städer med färre, men större, gymnasieskolor.

Kostnader för lokaler, undervisning och måltider vid Ullvigymnasiet är lägre än i andra kommuner, medan kostnader för lärverktyg är högre. Då programutbud och

skolenheters storlek varierar mellan kommunerna, är direkta kostnadsjämförelser mellan olika gymnasieskolor inte helt rättvisande.

Sedan föregående år har Ullvigymnasiets totala kostnader ökat, men denna ökning är lägre än både riksgenomsnittet och jämförbara kommuner.

Anpassad grundskola

Utfallet för 2023 visar att kostnaderna för den anpassade grundskolan har ökat i samtliga kommuntyper, med undantag för kommunerna i Västmanlands län. Då antalet elever inom denna skolform är relativt lågt och elevernas individuella behov varierar kraftigt, är det svårt att göra direkta kostnadsjämförelser mellan kommuner.

Anpassad gymnasieskola

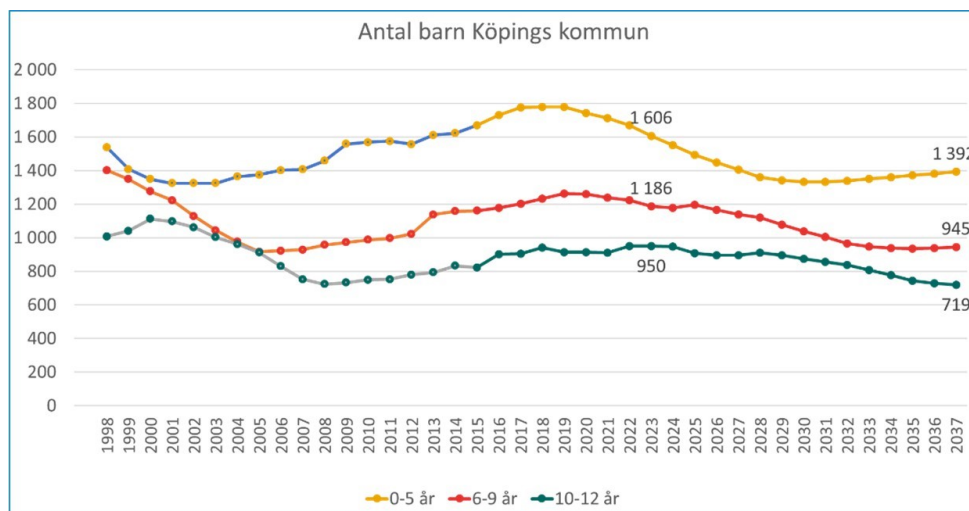
Utfallet för 2023 visar att kostnaderna för den anpassade grundskolan har ökat i riket medan kostnaderna i Västmanland samt liknande kommuner minskat. Även inom den anpassade gymnasieskolan är antalet elever inom denna skolform relativt lågt och elevernas individuella behov varierar kraftigt, är det svårt att göra direkta kostnadsjämförelser mellan kommuner.

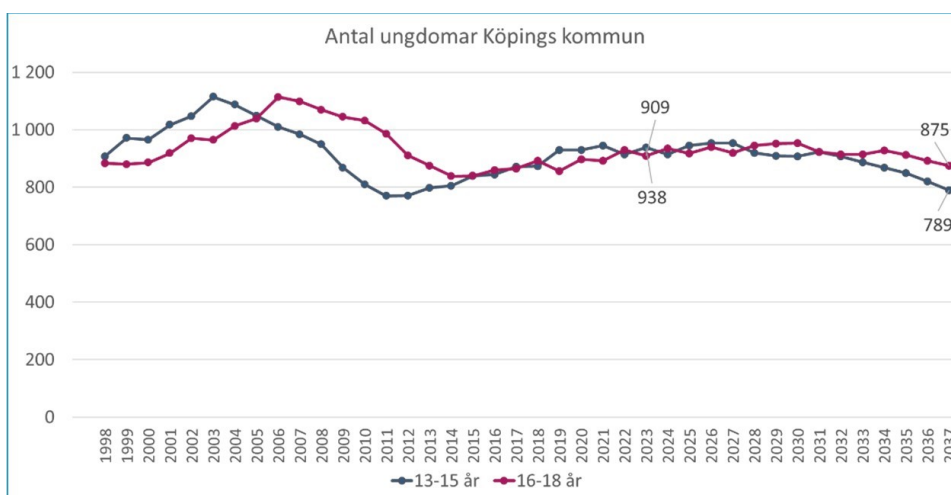
Det finns en samstämmig bedömning om att elevantalet inom den anpassade skolan ökar på nationell nivå, vilket har påverkat Köping under 2024 och förväntas fortsätta ha en påverkan under 2025 och framåt.

Demografi och volymer

Antalet barn i förskoleåldern i Köping minskar, vilket leder till ett minskat behov av förskoleplatser. Under 2024 har förskolan avvecklat fyra lokaler med sammanlagt fem avdelningar. Eftersom det fortfarande finns flera förskolor belägna i lägenheter, bedöms det vara genomförbart att successivt minska antalet lokaler i takt med att barnantalet sjunker. För närvarande hyr förskolan tre moduler, varav Sagostugan är den största med sex avdelningar. När den nya förskolan vid brandstationen, med sex avdelningar, står färdig kan Sagostugan avvecklas. Utöver detta finns Paletten, en förskola med fyra avdelningar, samt en mindre enhet i Odensvi med en avdelning. Modulerna bedöms vara betydligt mer ändamålsenliga jämfört med förskoleverksamhet i lägenheter.

När det gäller barn i grundskoleåldern förväntas elevantalet inom låg- och mellanstadiet att gradvis minska under de kommande åren. Antalet elever i högstadie- och gymnasieåldern bedöms vara relativt stabilt under en period, för att därefter minska. En aspekt som inte tydligt framgår av de demografiska prognoserna är den ökande elevtillströmningen till den anpassade grundskolan. Förutom att antalet elever ökar, intensifieras även deras individuella behov av stöd och anpassade insatser. Under de senaste åren har budgetmedel i ökande grad omfördelats till den anpassade grundskolan, huvudsakligen från förskolan och grundskolan, där elevunderlaget successivt har minskat.

Ekonomiska förutsättningar - nämnd

Nuläge

Nettokostnad, mkr	Utfall jan-feb 2025	Budget jan-feb 2025	Avvikelse jan-feb 2025	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse 2025
Nämnd- o styrelsevht	0,1	0,1	0,0	0,6	0,6	0,0
Övrig politisk vht	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,0
Fritidsgårdar	0,3	0,2	0,0	1,5	1,5	0,0
Öppen förskola	0,3	0,4	0,1	2,4	2,4	0,0
Förskola	42,2	43,2	1,0	159,2	159,2	0,0
Pedagog vht gem adm	-6,9	-9,8	-2,9	47,5	47,5	0,0
Förskol skolb gem adm	2,3	2,1	-0,2	13,0	13,0	0,0
Fritidshem	5,2	6,4	1,2	39,1	39,1	0,0
Skolväs barn gem adm	4,9	4,2	-0,7	25,7	25,7	0,0
Förskoleklass	0,8	2,9	2,1	17,6	17,6	0,0
Grundskola	40,5	40,1	-0,4	211,0	211,0	0,0
Anpassad grundskola	9,7	9,0	-0,7	43,9	45,9	-2,0
Gymnasieskola	18,2	19,9	1,7	118,6	118,6	0,0
Anpassad gymnasieskola	0,3	3,6	3,4	12,9	12,9	0,0
Insats enl LSS/SFB	-0,1	0,2	0,0	0,8	0,8	0,0
Summa nämnd	117,9	122,5	4,6	694,1	696,1	-2,0

Interkommunal ersättning och bidrag till fristående verksamheter, där fluktuationer i elevströmmar kan få betydande ekonomiska konsekvenser. Elevflöden mellan kommuner, där antalet gymnasieelever från Köping som väljer att studera i andra kommuner medför höga kostnader. Samtidigt genererar inresande gymnasieelever från andra kommuner intäkter, vilket delvis kompenserar dessa utgifter. Interkommunal ersättning inom den anpassade skolan, är ersättningen hög per elev på grund av självkostnadsprincipen. Detta gör intäkterna från denna ersättning till en central del av budgetutfallet.

Utvecklingen inom anpassad skola, där Kungsörs kommun kommer att etablera en högstadieskoleverksamhet för elever som läser ämnen. Tidigare har kommunen endast bedrivit verksamhet för låg- och mellanstadiet för denna elevgrupp. Samtidigt kommer Köping att fortsätta att ta emot elever som läser ämnesområden (tidigare kallat träningskola). Ekonomiska utmaningar inom anpassad skola, där verksamheten under de senaste åren har arbetat för att anpassa sin organisation till en ökande elevgrupp med omfattande behov. Trots dessa ansträngningar förväntas ett underskott om cirka 2 miljoner kronor.

Översikt planperiod

Nettokostnad, mkr	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Nämndverksamhet	0,4	0,6	0,6		
Övrig politisk verksamhet	0,3	0,2	0,2		
Fritidsgård	1,6	1,5	1,6		
Öppen förskola	1,9	2,4	2,5		
Förskola	167,2	159,2	168,1		
Pedagog vht gem adm	47,6	47,5	50,1		
Pedagogisk omsorg (dagbarnvårdarna)	0,1				
Förskolan gemensam administration	14,3	13,0	13,7		
Fritidshem	40,2	39,1	41,3		
Grundskolan gemensam administration	27,6	25,7	27,1		
Förskoleklass	16,1	17,6	18,6		
Grundskola	221,6	211,0	222,7		
Anpassad grundskola	47,2	43,9	46,3		
Gymnasieskola	114,5	118,6	125,2		
Anpassad gymnasieskola	13,0	12,9	13,6		
Insats enligt LSS/SFB	0,8	0,8	0,8		
Summa, mkr	714,3	694,1	732,8		

Effektiviseringar

Nämnden har fått till uppdrag att definiera effektiviseringsåtgärder som kommer att generera i 10,8 mkr i kostnadsbesparingar.

Effektiviseringsåtgärd	Genomförande		Effektivisering per år, mkr		
	Start	Slut	2026	2027	2028
<i>Politiken generell effektivisering 1,5 %</i>	260101	261231	0,0		
<i>Pedagog vbt gem adm generell effektivisering 1,5 %</i>	260101	261231	0,7		
<i>Fritidsgårdar generell effektivisering 1,5 %</i>	260101	261231	0,0		
<i>Öppen förskola generell effektivisering 1,5 %</i>	260101	261231	0,0		
<i>Förskolan generell effektivisering 1,5 %</i>	260101	261231	2,7		
<i>Grundskolan generell effektivisering 1,5 %</i>	260101	261231	4,6		
<i>Anpassad grundskola generell effektivisering 1,5 %</i>	260101	261231	0,7		
<i>Gymnasieskolan generell effektivisering 1,5 %</i>	260101	261231	1,9		
<i>Anpassad gymnasieskola generell effektivisering 1,5 %</i>	260101	261231	0,2		
<i>Fritids anpassad skola LSS generell effektivisering 1,5 %</i>	260101	261231	0,0		
Summa			10,8		

Konsekvensanalys effektiviseringsåtgärder

Nämnden har för budgetåret 2026 erhållit anvisningar om att redovisa en effektivisering motsvarande 1,5 procent av nämndens rambudget. Detta motsvarar en besparing på 10 829 tkr, alternativt 10,8 mkr.

I takt med att antalet barn inom förskolan och grundskolan minskar, kommer verksamheternas omfattning att reduceras. Vid en sådan minskning av verksamheten kommer personal att prioriteras framför lokaler. Ur ett medarbetarperspektiv kan detta medföra att verksamheten flyttas till andra befintliga lokaler eller, i vissa fall, att verksamheten avvecklas. Under 2024 stängdes Himmets skola, och därutöver avvecklades tre avdelningar i centralorten. Genom en mer effektiv användning av befintliga lokaler har det varit möjligt att i högre utsträckning bibehålla medarbetare än vad som hade varit fallet om verksamheten fortsatt i samtliga tidigare lokaler.

Arbetet med att anpassa antalet lokaler i enlighet med verksamhetens volym är en kontinuerlig process och kommer att fortsätta under 2026. Lokalanpassningen utgör en central del i arbetet med att uppfylla effektiviseringskravet. Detta kan innebära att medarbetare behöver byta arbetsplats, men målsättningen är att inga tillsvidareanställda medarbetare ska sägas upp.

Då nämndens verksamheter i huvudsak är organiserade utifrån läsårscyklar, är verksamheten beroende av antalet elever. Detta innebär att den slutgiltiga fördelningen av budgeten, samt genomförandet av effektiviseringen på 1,5 procent, sker i samband med elevräkningen den 15 september 2025.

Investeringar

Prio	Investeringsobjekt	Typ (nyinvest/reinvest)	Anledn till investering	2026, mkr	2027, mkr	2028, mkr	Total investering - utgift, mkr	Motivering	Aktivering (år mån)	Kapitalkostnad enligt undantag	Lokalför-sörjnings-plan
1	Kök, måltidsenheten	Nyinvestering	Övrigt	2,0	2,0	2,0	6,0	Maskiner behöver bytas ut för att garantera produktionen i köken. När maskinerna blir äldre än 10 år kan det vara svårt att få fram reservdelar.	2026-09 2027-09 2028-09	Nej	Nej
2	Förskolan	Nyinvestering	Demografi/volymer	0,6	0,6	0,6	1,8	Förskolans verksamhet förändras och lokaler byts vilket medför att verksamheten får stå för anpassningar.	2026-09 2027-09 2028-09	Nej	Nej
3	Grundskolan	Nyinvestering	Övrigt	3,0	3,0	3,0	9,0	Under 2026 behöver grundskolan förutom anpassningar inomhus även säkra upp skolgårdarnas utrustning och miljö för att få skapa en utemiljö för att aktivera eleverna.	2026-09 2027-09 2028-09	Nej	Nej
4	Anpassad skola	Nyinvestering	Demografi/volymer	0,4	0,4	0,4	1,2	Under senaste åren har antalet lokaler och elever ökat vilket medfört ökat behov av utrustning och hjälpmedel. Även inom anpassad skola behöver skolgårdarna anpassas för att aktivera eleverna.	2026-09 2027-09 2028-09	Nej	Nej
5	Gymnasieskolan	Nyinvestering	Övrigt	1,0	1,0	1,0	3,0	Ullvigymnasiet har många yrkesprogram vilket leder till att maskiner och inventarier behöver bytas ut för att utbildningen ska följa med utvecklingen.	2026-09 2027-09 2028-09	Nej	Nej
Summa				7,0	7,0	7,0	21,0				

Uteblivna investeringar i den maskinella utrustningen riskerar produktionsstörningar i köken. Uteblivna investeringar gör att förskolans verksamhet inte kan kompensera lokaler med brister för en likvärdighet mellan förskolorna.

Förhoppningsvis kommer grundskolorna under 2025 att installera och uppdatera inbrottslarm och passersystem samt att kameraövervakningen hinner att monteras på de större skolorna. Risk finns att behovet av kameraövervakning leder till långa leveranstider vilket kan påverka om projekt kan slutföras under 2025. När det gäller skolgårdar så bör beställningarna kunna läggas tidigt 2026 för att arbeten ska hinna utföras under sommaren 2026. Uteblivna investeringsmedel medför att endast nödvändiga reparationer för att uppfylla lagkraven kommer att genomföras samt att utrustning som inte går att repareras skrotas.

Inom anpassad skola har investeringarna varit låga men en satsning på anpassningar leder till att verksamheten får fortsätta med befintliga inventarier. Anpassad skola är den verksamhet som ökat mest under senare år.

Utebliven investering inom gymnasieutbildningen leder till att verksamheten få fortsätta med befintliga inventarier och utbyten och nysatsningar får vänta.

Taxor och avgifter

Taxa/avgift	Avgift 2025	Avgift 2026	Förändring i %
Lunch pensionärer och inom skolan	90	95	6 %
Lunch ej pensionärer på restauranger	100	106	6 %
Fritidshem under lov, vårtermin	600	636	6 %
Fritidshem under lov, hösttermin	465	493	6 %
Måltider inom LSS elever yngre än 16 år, frukost	25	27	6 %
Mellanmål	25	27	6 %
Lunch	33	35	6 %
Måltider inom LSS elever äldre än 16 år, frukost	32	34	6 %
Mellanmål	32	34	6 %
Lunch	40	42	6 %

En tydlig uppgång i priser på livsmedel i dagligvaruhandeln i början av 2025 som kommer ge ökade livsmedelskostnader framöver. Det är därför motiverat att höja alla priser med 6%, avrundat till hela kronor.

Handläggare

Lars Holmgren, ekonom
Utbildningskontoret
Utbildnings-, kultur- och fritidsförvaltningen
Lars.holmgren@koping.se

Mottagare

Utbildningsnämnden

Budgetförslag och målöversyn 2026–2028

Förslag till beslut

Förslag till utbildningsnämnden:

Godkänna budgetförslag och målöversyn 2026–2028.

Ärendebeskrivning

Utbildningsnämnden ska den 25 april lämna förslag till budget och målöversyn för perioden 2026–2028 till ekonomiavdelningen, för sammanställning och för vidare utskick till budgetberedningen den 15 och 16 maj. Förslaget har förhandlats enligt MBL § 11 den 31 mars 2025.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 250402
Budgetförslag och målöversyn 2026–2028
Protokoll förhandling MBL §11

Kopia till

Ekonomiavdelningen - för åtgärd

Anders Härdevik
Förvaltningschef

Lars Holmgren
Ekonom

§ 46 Budgetförslag och målöversyn 2026-2028

Diarienummer: UN 2025/696

Föredragande: Lars Holmgren

Beslut

Förslag till utbildningsnämnden:

1. Godkänna budgetförslag och målöversyn 2026–2028.
2. Överlämna förslaget till budgetberedningen.

Ärendebeskrivning

Utbildningsnämnden ska den 25 april lämna förslag till budget och målöversyn för perioden 2026–2028 till ekonomiavdelningen, för sammanställning och för vidare utskick till budgetberedningen den 15 och 16 maj. Förslaget har förhandlats enligt MBL § 11 den 31 mars 2025.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 250402

Budgetförslag och målöversyn 2026–2028

Protokoll förhandling MBL §11

Förslag till beslut

Förslag till utbildningsnämnden:

Godkänna budgetförslag och målöversyn 2026–2028.

Yrkanden

Andreas Trygg (V) yrkar följande tillägg till förslag till beslut: *Överlämna förslaget till budgetberedningen.*

Beslutsordning

Ordföranden finner att det endast finns ett förslag till beslut och frågar arbetsutskottet om de kan besluta i enlighet med detta. Ordföranden finner att så är fallet.

Justerarnas signaturer

Kopia till

Ekonomiavdelningen - för åtgärd

Justerarnas signaturer		

Utbildnings-, kultur- och fritidsförvaltningen

MBL § 11

Arbetsgivarpart

Förvaltningschef, Anders Härdevik
Johanna Nordström, sekreterare
Anna Ulfves, skolchef
Nina Ullsten, skolchef
Fredrik Lundquist, verksamhetschef måltid
Malin Åström, HR-generalist
Lars Holmgren, ekonom

Arbetsstagarpart

Kommunal
Pernilla Åhman
Camilla Dahl

Ärende

Förhandling enligt MBL § 11 Budgetförslag och målöversyn 2026–2028

Ärendebeskrivning

Arbetsgivaren har den 18 mars 2025 skickat förhandlingsframställan och budgetförslag och målöversyn 2026-2028. (Se bilaga).

Arbetsgivarens förslag till beslut

Att ställa sig bakom budgetförslag och målöversyn för 2026–2028.

Arbetsstagarorganisationens synpunkter/yrkanden

Kommunal vill att man i första hand ser över moduler för att minska kostnader.

Kommunal ställer sig eniga till förslaget.

Protokolljusterarnas sign.

Förhandling slutförd i enighet

2025-03-31

Justering av protokoll

Vid protokollet

För arbetsgivaren

Anders Härdevik

Johanna Nordström

För arbetstagarparten

Pernilla Åhman
Kommunal

Utbildnings-, kultur- och fritidsförvaltningen

MBL § 11

Arbetsgivarpart

Förvaltningschef, Anders Härdevik
Johanna Nordström, sekreterare
Anna Ulfves, skolchef
Nina Ullsten, skolchef
Fredrik Lundquist, verksamhetschef måltid
Malin Åström, HR-generalist
Lars Holmgren, ekonom

Arbetstagarpart

SSR Akademikerförbundet
Madelen Hesselbäck

Ärende

Förhandling enligt MBL § 11 Budgetförslag och målöversyn 2026–2028

Ärendebeskrivning

Arbetsgivaren har den 18 mars 2025 skickat förhandlingsframställan och budgetförslag och målöversyn 2026-2028. (Se bilaga).

Arbetsgivarens förslag till beslut

Att ställa sig bakom budgetförslag och målöversyn för 2026–2028.

Arbetstagarorganisationens synpunkter/yrkanden

SSR Akademikerförbundet ställer sig eniga till förslaget.

Protokolljusterarnas sign.

Förhandling slutförd i enighet

2025-03-31

Justering av protokoll

Vid protokollet

För arbetsgivaren

Anders Härdevik

Johanna Nordström

För arbetstagarparten

Madelen Hesselbäck
SSR Akademikerförbundet

Utbildnings-, kultur- och fritidsförvaltningen

MBL § 11

Arbetsgivarpart

Förvaltningschef, Anders Härdevik
Johanna Nordström, sekreterare
Anna Ulfves, skolchef
Nina Ullsten, skolchef
Fredrik Lundquist, verksamhetschef måltid
Malin Åström, HR-generalist
Lars Holmgren, ekonom

Arbetstagarpart

Sveriges lärare
Peter Holmqvist
Marita Lindström

Ärende

Förhandling enligt MBL § 11 Budgetförslag och målöversyn 2026–2028

Ärendebeskrivning

Arbetsgivaren har den 18 mars 2025 skickat förhandlingsframställan och budgetförslag och målöversyn 2026-2028. (Se bilaga).

Arbetsgivarens förslag till beslut

Att ställa sig bakom budgetförslag och målöversyn för 2026–2028.

Arbetstagarorganisationens synpunkter/yrkanden

Sveriges lärare vill att man i första hand ser över moduler för att minska kostnader.

Generella besparingar riskerar att slå väldigt hårt mot kärnverksamheterna.

Sveriges lärare ställer sig eniga till förslaget.

Protokolljusterarnas sign.

Förhandling slutförd i enighet

2025-03-31

Justering av protokoll

Vid protokollet

För arbetsgivaren

Anders Härdevik

Johanna Nordström

För arbetstagarparten

Marita Lindström

Sveriges lärare

Utbildnings-, kultur- och fritidsförvaltningen

MBL § 11

Arbetsgivarpart

Förvaltningschef, Anders Härdevik
Johanna Nordström, sekreterare
Anna Ulfves, skolchef
Nina Ullsten, skolchef
Fredrik Lundquist, verksamhetschef måltid
Malin Åström, HR-generalist
Lars Holmgren, ekonom

Arbetstagarpart

Sveriges skolledare
Gun-Marie Persson

Ärende

Förhandling enligt MBL § 11 Budgetförslag och målöversyn 2026–2028

Ärendebeskrivning

Arbetsgivaren har den 18 mars 2025 skickat förhandlingsframställan och budgetförslag och målöversyn 2026-2028. (Se bilaga).

Arbetsgivarens förslag till beslut

Att ställa sig bakom budgetförslag och målöversyn för 2026–2028.

Arbetstagarorganisationens synpunkter/yrkanden

Sveriges skolledare ställer sig eniga till förslaget.

Protokolljusterarnas sign.

Förhandling slutförd i enighet

2025-03-31

Justering av protokoll

Vid protokollet

För arbetsgivaren

Anders Härdevik

Johanna Nordström

För arbetstagarparten

Gun-Marie Persson
Sveriges skolledare

Patientsäkerhetsberättelse för elevhälsans medicinska och psykologiska insatser 2024

**Utbildningsnämnden
Köpings kommun**

Datum:2025-03-01

Pär Ellmin, verksamhetschef för elevhälsan

Camilla Andersson, medicinskt ledningsansvarig sjuksköterska

Hanna Sorjonen, psykologiskt ledningsansvarig psykolog

Diarienummer:

Inledning

PSL 2010:659, SOSFS 2011:9 7 kap. 3 §

Enligt patientsäkerhetslagen ska vårdgivaren varje år upprätta en patientsäkerhetsberättelse. Syftet med patientsäkerhetsberättelsen är att öppet och tydligt redovisa strategier, mål och resultat av arbetet med att förbättra patientsäkerheten.

Patientsäkerhetsberättelsen ska ha en sådan detaljeringsgrad att det går att bedöma hur arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra kvaliteten har bedrivits i verksamhetens olika delar samt att informationsbehovet hos externa intressenter tillgodoses.

Patientsäkerhetsberättelsen ska vara färdig senast den 1 mars varje år, finnas tillgänglig för den som vill ta del av den och den bör utformas så att den kan ingå i vårdgivarens ledningssystem för patientsäkerhet.

Källa:

Socialstyrelsen ”Nationell handlingsplan för ökad patientsäkerhet i hälso- och sjukvården 2020–2024”

Innehåll

Innehåll.....	3
SAMMANFATTNING	4
GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR SÄKER VÅRD	6
Engagerad ledning och tydlig styrning	6
Övergripande mål och strategier	6
Samverkan för att förebygga vårdskador.....	8
Informationssäkerhet.....	9
En god säkerhetskultur.....	10
Adekvat kunskap och kompetens	11
Patienten som medskapare	12
AGERA FÖR SÄKER VÅRD.....	12
Öka kunskap om inträffade vårdskador	15
Tillförlitliga och säkra system och processer	15
Säker vård här och nu.....	15
Riskhantering.....	16
Stärka analys, lärande och utveckling	16
Avvikelse	16
Klagomål och synpunkter	18
Öka riskmedvetenhet och beredskap	18
MÅL, STRATEGIER OCH UTMANINGAR FÖR KOMMANDE ÅR	18

SAMMANFATTNING

Patientsäkerhetsberättelsen 2024 beskriver hur patientsäkerhetsarbetet fungerat för hälso- och sjukvården inom elevhälsans medicinska insatser (EMI) och elevhälsans psykologiska insatser (EPI). Eleverna i Köpings kommun har erbjudits medicinska och psykologiska insatser med målet att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Insatserna har varit såväl åtgärdande som hälsofrämjande och förebyggande.

Inför år 2024 sattes mål och strategier upp för att säkerställa att en god och säker vård bedrivs i samtliga skolformer och planeras utifrån rutiner, processer, risker och avvikelser.

Under året 2024 har EMI:s uppdrag utförts enligt det lagstadgade basprogrammet. Skolsköterskorna har erbjudit samtliga grundskole- och elever på anpassad skola hälsobesök och vaccinationer. Gymnasiet har erbjudit samtliga elever hälsobesök i åk 1.

Skolsköterskorna har inte varit fullbemannade under vår och hösttermin-2024. En skolsköterska avslutade sin tjänst på Karlbergsskolan i juni-2024 och Munktorpsskolan ökade sin bemanning av skolsköterska från 25% till 40% på grund av ökat elevantal och ökad arbetsbelastning. För att kunna bibehålla en god och säker vård samt att kunna utföra vårt uppdrag fick EMI ta in en skolsköterska från bemanning. Skolsköterskorna har också hjälpt varandra så mycket de har kunnat.

EMI fortsätter arbetet med att säkerställa en god och säker vård och att upprätthålla våra lokala rutiner samt revidera och tillsätta nya.

Under höstterminen -24 stängdes Himmets skolan vilken gjorde att eleverna blev erbjudna skolgång på Skogsbrynskolan och Nibbleskolan.

Vaccinationsprogrammet har följts med bra uppslutning under år 2024.

Nyinvandrade elever genomgår hälsoundersökning och vaccinationsplanering av skolsköterska och skolläkare.

EMI har under året fortsatt förbättra, utveckla och utvärderat vår obesitasrutin. Gruppen som utvärderade bestod av skolläkare och skolsköterskor. Obesitasrutinen som gjordes 2023 var en välutvecklad stor rutin vilket var svårt för oss skolsköterskor att hinna med arbetet. Efter utvärderingen av obesitasrutinen där en hälsobesöksrutin arbetades fram och en reviderad rutin vid nyupptäckt övervikt eller obesitas vid hälsobesök samt ett utförligt stödmaterial. En checklista har skapats utifrån samtalet om obesitas med vårdnadshavare.

MLA har haft fokus på att bli klar med ledningssystemet för elevhälsans medicinska insats.

Psykologgruppen har under året arbetat enligt de rutiner som finns i ledningssystemet. Arbetet med att revidera befintliga rutiner har fortlopt. Psykologgruppen har under året fokuserat på att bland annat kvalitetsgranska psykologutlåtanden samt förbättrat sin samverkan med habiliteringen.

Lista för egenkontroller och egenkontroll av medicinskteknisk utrustning har tagits fram och implementerats.

Loggkontroller i PMO datasystem utförs en gång i veckan på samtliga inom EMI.
Journalgranskning genomförs slumpvis en gång i månaden av MLA, kollegiala journalgranskningar genomförs två gånger per läsår.

Psykologgruppen genomför månadsvisa kollegiala journalgranskningar samt loggkontroller för samtliga psykologer.

Utifrån PMO får EMI ut statistik från hälsobesök åk 4, åk 8 och gymnasiet åk 1 som görs inom skolhälsovården.

Intern och extern samverkan

-Samverkan sker med skolans övriga EHT som inte lyder under HSL.

-Skolsköterskor och skolpsykologer deltar regelbundet på skolornas elevhälsomöten och bidrar med sin medicinska och psykologiska kompetens. Skolläkaren finns att tillgå vid behov till elevhälsomöten.

Extern samverkan

- Samarbete finns med BVC för att hitta en gemensam metod för barn med övervikt/obesitas samt rutin kring hedersrelaterat våld samt kring könsstämpning.

Gemensamma träffar om hur överlämningarna fungerar från BVC till skolhälsovården.

-EMI har regelbundna träffar med Barn och ungdomspsykiatri i Köping en gång per termin för att få en tillfredsställd samverkan.

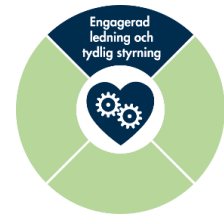
- Skolläkarna träffar övriga skolläkare på länsträffar ett par gånger per termin för att diskutera nyheter, arbetssätt, metoder och utvecklingsbehov.

Målen för 2025 är att fortsätta arbetet med att säkerställa en god och säker vård, att hälso- och sjukvårdspersonal har adekvat och uppdaterad kompetens samt fortsätta kvalitetsutvecklingen av elevhälsans medicinska och psykologiska insatser. Strategier för att uppnå en god och säker vård är bland annat att fortsätta arbetet med ledningssystemet och egenkontroller av verksamheten.

GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR SÄKER VÅRD

Engagerad ledning och tydlig styrning

En grundläggande förutsättning för en säker vård är en engagerad och kompetent ledning och tydlig styrning av hälso- och sjukvården på alla nivåer.

Övergripande mål och strategier

PSL 2010:659, 3 kap. 1 §, SOSFS 2011:9, 3 kap. 1-3 §

Hälso- och sjukvårdens mål är en god hälsa och vård på lika villkor för hela befolkningen, vilket innebär att vården ska ges med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans värdighet. Kvaliteten i verksamheten ska systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras. God kvalitet inom hälso- och sjukvården innebär att vården ska vara kunskapsbaserad, ändamålsenlig, säker, patientfokuserad, effektiv och jämlik. Den ska ges inom en rimlig tid och det ska finnas ett långsiktigt kvalitetsarbete. För att minska risken för vårdskada är det viktigt att bemanningen är fullgod och att personalen har den kompetens som krävs för att bedriva en säker vård. Arbetsmiljön måste vara tillfredställande och det måste finnas tid för planering och uppföljning. De lokaler som används i verksamheten måste vara ändamålsenliga och uppfylla grundläggande krav på hygien och sekretess.

Identifierade rutiner och processer för god och säker vård för EMI och EPI:

- EMI:s och EPI:s uppdrag
- Bemanning, rekrytering, introduktion och kompetensutveckling
- Journalhantering, journalföring, hantering av samtycken och arkivering
- Remisshantering
- Risk- och avvikelshantering
- Egenkontroller
- Medverkan på elevhälsomöten
- Samverkan internt och externt
- Hälsöfrämjande- och förebyggande insatser
- Specifikt för skolpsykolog:
 - Psykologutredningar
 - Psykologiska tester och utrustning
- Specifikt för skolsköterska:
 - Mottagningens utformning, utrustning och sekretess, vårdhygien och smittskydd
 - Hälsobesök, samtal, kontroller och hälsoenkät
 - Vaccinationsprocess
 - Läkemedelshantering

Organisation och ansvar

PSL 2010:659, 3 kap. 1 § och 9 §, SOSFS 2011:9, 7 kap. 2 § p 1

Vårdgivare

Utbildningsnämnden i Köpings kommun är vårdgivare för den hälso- och sjukvård som bedrivs inom elevhälsan och är därmed ytterst ansvarig för vården.

Verksamhetschef för elevhälsan

Enligt hälso- och sjukvårdslagen ska det inom hälso- och sjukvård finnas en verksamhetschef som ansvarar för verksamheten och som har det samlade ledningsansvaret. Verksamhetschefen är skyldig att regelbundet rapportera om den verksamhet som lyder under HSL till vårdgivaren. Verksamhetschef är den person som såväl tillsynsmyndighet Inspektionen för vård och omsorg (IVO) som elever, föräldrar och personal ska kunna vända sig till när det gäller frågor som rör verksamheten arbetar under hälso- och sjukvårdslagen. Verksamhetschefen ansvarar för att medarbetarna inom den medicinska och psykologiska elevhälsan har rätt kompetens, får fortbildning och möjlighet att bedriva en god vård med hög kvalitet. Lokaler och utrustning för arbetet skall vara anpassade för det arbete som bedrivs av hälso- och sjukvårdspersonal och som är framtagna och beslutade riktlinjer inom kommunen. Avvikelse och risker skall analyseras och följas upp.

Medicinskt ledningsansvarig sjuksköterska/psykologiskt ledningsansvarig psykolog

Då verksamhetschefen inte har formell medicinsk eller psykologisk kompetens har ansvaret för det systematiska patientsäkerhetsarbetet och det övergripande ansvaret för diagnostik, vård och behandling överlåtits till en medicinskt ledningsansvarig sjuksköterska (MLA) och en psykologiskt ledningsansvarig psykolog (PLA). Dessa ansvar för det systematiska kvalitetsarbetet och de processer och rutiner som behövs för att öka patientsäkerheten. MLA och PLA arbetar utifrån en fastställd uppdragsbeskrivning på uppdrag av verksamhetschef för elevhälsan och fullgöra enskilda ledningsuppgifter i enlighet med hälso- och sjukvårdsförordningen 4 kap 5§. MLA ansvarar för anmälningsskyldighet enligt 3 kap 5§ PSL (Lex Maria). MLA och PLA har kontinuerligt samarbete med verksamhetschef och ger fortlöpande stöd till hälso- och sjukvårdspersonal inom elevhälsans medicinska och psykologiska delar. MLA är även samordnande skolsköterska och har ett samordnat ansvar för kvalitetssystem och introduktion av nyanställda skolsköterskor. MLA/ samordnare är kallande till skolskötersketräffar en gång i månaden.

Legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal

Varje legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal arbetar under eget yrkesansvar enligt 6 kap. 2 § i patientsäkerhetslagen. Arbetet ska utföras med god kvalitet och legitimerad personal ska medverka till att hög patientsäkerhet upprätthålls. Varje medarbetare ansvarar för att avvikelser och risker identifieras och rapporteras utifrån de rutiner som verksamheten har. Hälso- och sjukvårdspersonalen inom EMI och EPI utgörs av skolsköterskor, skolläkare och skolpsykologer.

Skolsköterskan arbetar i första hand förebyggande och hälsofrämjande verkar för en god fysisk, psykisk och social arbetsmiljö. Vårt uppdrag är bland annat att erbjuda tre hälsobesök i grundskolan och ett hälsobesök i gymnasiet. Dessa hälsobesök ska innehålla ett strukturerat samtal och vissa screeningsundersökningar. Vaccinationer erbjuds enligt det allmänna vaccinations-programmet för barn och kompletterande vaccinationer till ofullständigt vaccinerade elever.

Skolläkarens uppdrag är bland annat att samverka med skolsköterskan gällande program för hälsobesök och vaccinationer, ansvara för medicinska ordination av kompletterande vaccinationer, ha skolläkarmottagning gällande text tillväxtbedömningar, skoliosbedömning,

psykisk ohälsa, övervikt, skolfrånvaro, samt medicinsk bedömning inför anpassad skola. I Köpings kommun arbetar tio stycken skolsköterskor och en skolläkare.

Skolpsykologens uppdrag är att bidra med sin psykologiska kompetens i skolornas elevhälsoarbete och i det pedagogiska arbetet. Skolpsykologens uppdrag omfattar insatser på samtliga nivåer inom verksamheten, individ-, grupp och organisationsnivå. Vissa delar av skolpsykologens uppgifter lyder under HSL, det gäller framförallt individriktade insatser som exempelvis psykologutredningar inför eventuellt mottagande i anpassad grund- eller gymnasieskola. Skolpsykologen ska främst arbeta förebyggande och hälsofrämjande genom att handleda, konsultera och utbilda personal i skolan. I Köpings kommun arbetar tre skolpsykologer. Skolpsykologerna ska ge insatser till barn och elever inom förskola, grundskola, gymnasieskola, anpassad grund- och gymnasieskola.

Chef för skolsköterskor

Chefer för skolsköterskorna (rektor på grundskola/anpassad grund- och gymnasieskola/gymnasiet) ansvarar för att i samråd MLA anställa skolsköterska med rätt kompetens. Rektor ansvarar för att det finns ändamålsenliga lokaler. Rektor ser till att skolsköterska deltar kontinuerlig yrkesspecifik kompetensutbildning. Rektor ansvarar över ständiga förbättringar utifrån identifierade förbättringsområden samt att vid avvikelser kontakta MLA. Rektor informerar verksamhetschef och MLA vid planering och förändring som kan ha betydelse för patientsäkerheten.

Samverkan för att förebygga vårdskador

SOSFS 2011:9 4 kap. 6 § och 7 kap. 2 § p 3

Intern samverkan

Skolsköterskor och skolpsykologer deltar regelbundet på skolornas elevhälsomöten och bidrar med sin medicinska och psykologiska kompetens. Det finns god samverkan med skolläkaren och det finns möjlighet för elevhälsoteamen i Köping att boka in skolläkaren till EHT.

Skolsköterskegruppen och psykologgruppen har båda regelbundna träffar inom sin profession. Psykologgruppen har ett tätt samarbete med varandra för att öka patientsäkerheten och likvärdigheten i den vård som ges. Psykologgruppen har veckovisa möten för kollegial handledning och för avstämning av arbetssituation, avvikelser, rutiner och nya riktlinjer.

Skolsköterskorna träffas en gång i månaden i professionsmöte tillsammans med MLA och ibland med verksamhetschef för avstämning av arbetssituation, avvikelser, metoder, kvalitet och kvalitetssäkring, implementation av nya rutiner och riktlinjer, föreläsningar och diskussioner för att utveckla skolsköterskans arbete och för att öka patientsäkerheten.

Skolsköterskor, skolläkare och skolpsykologer träffas minst en gång per termin för att diskutera samverkan och utvecklingsfrågor mellan professionerna. Skolläkare och skolpsykologer samverkar vid utredning inför eventuellt mottagande i anpassad skola. När respektive utredningar är genomförda träffas professionerna för diagnosdiskussion.

MLA och PLA har varsina regelbundna avstämningar tillsammans med verksamhetschef för elevhälsan. Vid några tillfällen per termin träffas kvalitetsgrupp HSL, vilka består av MLA, PLA och verksamhetschef för elevhälsan.

Extern samverkan

Verksamhetschefen för elevhälsan deltar på samverkansträffar med chefsrepresentanter från Utbildningsförvaltningarna, Barn- och ungdomspsykiatri och Socialförvaltningarna i Köping, Arboga, Kungsör och Hallstahammar tillsammans med representanter för regionen. Syftet med mötena är att stärka samverkan mellan de olika kommunerna och parterna i regionen.

MLA deltar kontinuerligt i ett nätverk med samordnare MLA och samordnare läkare i regionen. I de gemensamma träffarna diskuteras bland annat arbetssätt och metoder, kvalitet och kvalitetssäkring, rutiner, nya rön och utbildningsinsatser, workshops samt erfarenhetsbyte. Nätverket träffas flera gånger per termin och lyfter gemensamma frågor om kvalitet och utveckling gällande medicinska insatser. Regionen anordnar två heldagsutbildningar för alla skolsköterskor och skolläkare i regionen.

Skolsköterskorna har samverkan med Region Västmanland som vårdcentraler, Barnkliniken, Barn och ungdomshälsan (BUH), Barn och ungdomspsykiatri (BUP), Habiliteringen, Asyl och integrationshälsan, Ungdomsmottagningen (UM).

EMI arbetar för ett tätare samarbete med BVC och fått in träffar under året för att diskutera bland annat övervikt/obesitas, könsstympling, heder samt överlämningar från BVC till skolhälsovård. Detta för att få en ökad förståelse hur vi kan samverka i olika delar.

EMI har träffar med BUP i Köping en gång per termin, för att utbyta erfarenheter, få till en ökad samverkan och att hitta bra gemensamma rutiner.

Skolläkaren träffar övriga skolläkare i Västmanland tre gånger per termin för att diskutera nyheter arbetssätt, kollegialt lärande, utveckling av metoder och utvecklingsbehov.

Ett nätverk för alla skolpsykologer i Västmanland har skapats och en samordnare är anställd av regionen på 20% för uppdraget. PLA har regelbundna träffar med nätverket för PLA, som träffas flera gånger per termin. Det regionala PLA-nätverket anordnar länsgemensamma träffar för skolpsykologer i Västmanland där psykologgruppen i Köping deltar.

Nätverket ska arbeta för utveckling av metoder, kollegialt lärande, samt rutiner som kan gälla över länet samt erfarenhetsbyte.

Psykologgruppen deltar på samverkansmöten tillsammans med Barn- och ungdomspsykiatri (BUP) i Västmanland samt har samverkan med habiliteringen.

Informationssäkerhet

HSLF-FS 2016:40, 7 kap. 1 §

Tillgänglighet, riktighet, konfidentialitet och spårbarhet är centrala begrepp i arbetet att uppnå en god informationssäkerhet. Vårdgivaren ska säkerställa att dokumenterade personuppgifter hos vårdgivaren är åtkomliga och användbara för den som har behörighet (tillgänglighet), att personuppgifterna är oförvanskade (riktighet), att obehöriga inte ska kunna ta del av

personuppgifterna (konfidentialitet) samt att åtgärder kan härledas till en användare (spårbarhet) i informationssystem som är automatiserade.

Elevhälsans personal dokumenterar i det digitala journalsystemet PMO. Journalsystemet är uppbyggt utifrån olika professionsspecifika journaler. Skolsköterskor och skolpsykologer har sina egna journaler som endast deras yrkeskategori har åtkomst till. Skolsköterskor har endast behörighet till eleverna på sin hemscolas elever i datasystemet PMO. Detta för att man inte kan röja uppgifter kring andra elever.

Loggkontroller genomförs för både skolsköterskor och skolpsykologer. I skolsköterskegruppen finns nu tre systemadministratörer som hjälps åt att genomföra loggkontroller en gång i veckan. Vid avvikande logg kontaktas vederbörande verksamhetschef. För skolpsykologerna genomförs PLA loggkontroll en gång i månaden.

Journalgranskningar för skolsköterskor görs varje månad av MLA samt kollegial journalgranskning en gång/termin för att säkerställa ett korrekt handhavande av journal och dokumentation. Kollegial journalgranskning görs av samtliga skolsköterskor enligt ett fastställt schema. Journalgranskningen sker slumpmässigt.

Inkomna pappersjournaler bevaras i pappersform på skolsköterskemottagningen i brand skyddade journalarkivskåp. Ingen obehörig får ha tillgång till skolsköterskemottagningen eller till elevjournaler. Rummet ska vara låst när skolsköterskan inte är på plats. Datorn ska låsas in och pappersjournaler förvaras i arkivskåpet.

Psykologgruppen genomför kollegiala journalgranskningar en gång i månaden. En psykologjournal slumpas då ut och läses igenom tillsammans för att se om den uppfyller de lokala rutiner och nationella riktlinjer som finns för journalföring. Journalgranskningen dokumenteras och vid eventuella brister eller avvikelser vidtas åtgärder.

Psykologiska tester som är belagda med instrumentsekretess förvaras i låsta sekretesskåp som endast psykologerna har åtkomst till. Då det digitala journalsystemet inte kan garantera instrumentsekretessen för psykologiska testprotokoll förvaras dessa i fysiska psykologjournaler samt med en tydlig märkning att de endast får öppnas av legitimerade psykologer. De fysiska psykologjournalerna förvaras i brandsäkra sekretesskåp och nås endast av psykologerna. Arbetsmaterial som räknas som sekretess förvaras i sekretesskåp innan de strimlas eller journalförs.

En god säkerhetskultur

Inom EMI arbetar vi för att upprätthålla en god säkerhetskultur. Vi strävar efter ett arbetsklimat där alla öppet kan lyfta patientsäkerhetsfrågor, rapportera och uppmärksamma varandra på risker, diskutera arbetsmetoder utifrån ett patientsäkerhetsperspektiv och komma med idéer och förslag som kan öka säkerheten. Vi strävar efter en så god arbetsmiljö som möjligt. Arbetsbelastningen ser olika ut på skolorna och där måste vi försöka få en någorlunda likvärdig arbetsmiljö.

Utvärdering av verksamheten sker löpande och innefattar hantering av avvikelserapporter och av inkomna synpunkter från skolsköterskor, vårdnadshavare, elever och andra intressenter. Genomgång av inkomna avvikelserapporter sker vid regelbundna EMI-möten en gång per månad. Analys av avvikelser dokumenteras. Verksamhetschefen får avvikelserna och tillsammans med MLA och EMI vidtar lämplig åtgärd beroende på avvikelsernas karaktär och gör vid behov anmälan enligt Lex Maria.

Att synliggöra risker och avvikelser är det bästa sättet för organisationen att få syn på vilka förbättringsområden som behöver vidtas för att hålla hög patientsäkerhet. Hela processen med avvikelserapportering, utredning, analys och förslag på åtgärder har som mål att utveckla organisationens kompetens samt att förbättra kvaliteten, säkerheten för elev, vårdnadshavare och personal. Dock är inte arbetet med risker och avvikelser optimalt. Det känns som vi har blivit bättre på att rapportera risker och avvikelser och att få medarbetarna mera trygga i rapportering av avvikelser. Vi strävar efter att få medarbetarna trygga i det att det aldrig en person som granskas utan organisationens rutiner, processer och arbetssätt.

Introduktion av nyanställda skolsköterskor av samordnande skolsköterska. Mentorskap för nya skolsköterskor.

Regelbundna professionsmöten en gång/ månad för skolsköterskor.

Psykologgruppen arbetar för att ha en god säkerhetskultur. På de veckovisa psykologmötena lyfts avvikelser och risker samt avstämning av arbetssituation där det finns möjlighet att lyfta arbetsmiljöfaktorer som är viktiga för patientsäkerhetsarbetet.

Adekvat kunskap och kompetens

Kompetenskrav för hälso- och sjukvårdspersonal inom elevhälsan

- Skolläkare: Legitimerad läkare med specialistkompetens i barn- och ungdomsmedicin, allmänmedicin eller barn- och ungdomspsykiatri.
- Skolsköterska: Legitimerad sjuksköterska med någon av följande specialistutbildningar: Specialistsjuksköterskeprogrammet med inriktning mot distriktsköterska, hälso- och sjukvård för barn och ungdomar eller skolsköterska.
- Skolpsykolog: Legitimerad psykolog

Under 2024 har skolsköterskorna erbjudits två utbildningsdagar av Region Västmanland.

Några skolsköterskor i Köping fick åka på skolsköterskekongressen till Stockholm. Det var en två dagars kongress med utbildning med flera föreläsare. Skolsköterskorna fick välja inriktning på föreläsare utifrån utvecklingsbehov. EMI fick med sig bra ny information/ kunskap och stort utbyte av andra skolsköterskor i Sverige.

Vid nyanställd skolsköterska introduceras den under tid så att ny skolsköterska ska känna sig trygg i arbetsuppgifterna, känna till rutiner, arbetsbeskrivning, metodbeskrivningar som finns och introduceras i journalsystemet PMO.

Psykologgruppen har under det gångna året gått utbildning gällande utredning och diagnostik av diagnosen intellektuell funktionsnedsättning. Psykologgruppen har månadsvis extern handledning av en legitimerad psykolog. Handledningen är framförallt kopplad till ärenden men möjlighet finns att lyfta frågor som rör professionsutveckling.

Psykologgruppen har i perioder under året varit underbemannade då en psykolog har gått ner i tjänstgöringsgrad samt en har varit föräldraledig. Psykologerna har under tiden de varit underbemannade täckt upp för varandra samt haft möjlighet att ta hjälp av konsult för psykologutredningar.

Patienten som medskapare

PSL 2010:659 3 kap. 4 §

Elev och vårdnadshavare är alltid delaktiga när insatser planeras och genomförs. Elevhälsans medicinska och skolpsykologiska insats strävar efter kontinuerlig samverkan med vårdnadshavare kring elevers hälsa. Utifrån elevers ålder och mognad involveras alltid eleven själv. I skolhälsovårdens uppdrag ingår det att arbeta förebyggande och hälsofrämjande som livsfaktorer som kost, sömnvanor, motion, skärmtid, pubertet och sexualitet samt ANDTS frågor. Hälsobesök erbjuds alla elever i förskoleklass tillsammans med vårdnadshavare. Vid hälsobesök åk 2, åk 4, åk 6 och åk 8 informeras alltid vårdnadshavare om att besök ska ske. Vid hälsobesök åk 1 på gymnasiet är eleverna i sådan ålder och mognad att vårdnadshavare inte informeras om besöket om eleven inte själv önskar det. Tolk används om behov finns. Samtycke till vård, undersökning eller behandling är i de flesta fall muntlig. För skolsköterskan gäller att det ska finnas sådan tillgång till kompetensen att eleven själv kan välja att söka vård. Vid erbjudande av vaccination och journalrekvirering efterfrågas alltid ett skriftligt medgivande eller godkännande via Mobilt Bank ID. Personal inom elevhälsans medicinska insats ska alltid sträva efter samarbete med elev och vårdnadshavare för bästa möjliga resultat av vård och behandling.

Vid psykologiska insatser som lyder under hälso- och sjukvårdslagen inhämtas alltid ett samtycke från vårdnadshavare eller myndig elev. Vårdnadshavare/myndig elev informeras exempelvis om sekretess, journalföringsplikt och vad vårdinsatsen kan leda till. Vid en psykologutredning i skolan inhämtas samtycket skriftligt via en samtyckesblankett med information om utredningens frågeställning, metod samt vad utredningen kan resultera i.

AGERA FÖR SÄKER VÅRD

SOSFS 2011:9, 5 kap. 2 §, 7 §, 8 §, 7 kap. 2 § p 2, PSL 2010:659, 3 kap. 10 §

Vårdgivaren ska utöva egenkontroll, vilket ska göras med den frekvens och i den omfattning som krävs för att vårdgivaren ska kunna säkra verksamhetens kvalitet. Egenkontrollen kan innefatta jämförelser av verksamhetens nuvarande resultat med tidigare resultat.

Egenkontrollen innebär att genom systematisk följa upp och utvärdera samt kontrollera att verksamheten bedrivs enligt de rutiner och processer som ingår i ledningssystemet.

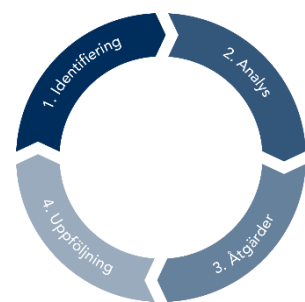
Följande egenkontroller utförs:

Typ av egenkontroll	Innehåll	Frekvens
Avvikelse- och riskhantering	Inrapportering av risker och avvikelser samt analys och åtgärder vid behov.	Fortlöpande
Verksamhetsbesök EMI	Genomgång och tillsyn av lokaler, medicinsk apparatur, samtal kring hälsobesök och rutiner. Vilka informationskanaler finns, webbhandbok, lokala rutiner. Hur det fungerar med kollegor samt vilken kompetensutveckling man önskar.	Vartannat år, vid behov och önskemål genomförs riktade besök.
Avstämning årshjul för skolsköterskor.	MLA säkerställa genomförande av hälsobesök och vaccinationer	Fyra gånger per år.
Avstämning årshjul för skolpsykologer.	Psykologgruppen säkerställer att planerade insatser genomförs.	En gång i månaden.
Loggkontroller	Loggkontroller av skolsköterskor, skolläkare och skolpsykologer	Varje vecka för skolsköterskor samt skolläkare. En gång i månaden för skolpsykologer.
Journalgranskning	Journalgranskning av personal som lyder under HSL.	En gång i månaden.
Genomgång av lokala rutiner och riktlinjer i ledningssystemet.	Säkerställa att rutiner och riktlinjer är uppdaterade efter webbhandbok och regionala samverkansdokument.	Två gånger per år och vid behov om rutiner ändras under läsåret.
Kalibrering av medicinsk apparatur.	Vid varje läsårsstart ska skolsköterskan gå igenom medicinskteknisk apparatur och se över att den är fungerande och komplett. Vid varje läsårsslut kalibreras audiometrarna av en auktoriserad tekniker.	1 gång/ läsåret

	Kontroll av temperatur i kylskåp ska göras dagligen när skolsköterskan befinner sig på skolan och dokumenteras på särskild blankett.	
Patienters klagomål och synpunkter	Tas emot, utreds och besvaras av verksamhetschef för elevhälsans medicinska insats eller psykologiskt ledningsansvarig.	Fortlöpande.

Ett fortlöpande förbättringsarbete, som bygger på lärande och utveckling, till exempel en förbättringsmodell, är en viktig grund för ett framgångsrikt patientsäkerhetsarbete.

Utifrån egenkontroll och avvikelserapporter har vissa risker, brister och avvikelser i verksamheten identifieras som kommer att leda till i fokusområden för kommande arbete.

Öka kunskap om inträffade vårdskador

SOSFS 2011:9 7 kap. 2 § sista stycket, HSLF-FS 2017:40 3 kap. 1 §, PSL 2010:659 3 kap. 3 §

Genom identifiering, utredning av skador och vårdskador ökar kunskapen om vad som drabbar patienterna när resultat av vården inte blivit det som avsatts. Kunskap om bakomliggande orsaker och konsekvenser för patienterna ger underlag för utformning av prioriteringar och åtgärder av insatser.

Under året 2024 har ingen allvarlig händelse som har medfört en vårdskada inträffat och inga Lex Maria-anmälningar har gjorts.

Tillförlitliga och säkra system och processer

EMI och EPI arbetar ständigt med att kvalitetssäkra processer och rutiner som är av betydelse för vården. EMI prenumererar på Uppsala kommuns webbhandbok där rutiner som överensstämmer med Köpings arbetsätt används. Processer och rutiner finns beskrivna i webbhandböckerna där också rutiner finns för avvikelshantering. EMI arbetar också utifrån en lokal metodbok som har tagits fram som också utvärderas och revideras kontinuerligt.

Psykologgruppen arbetar utifrån ledningssystemet och en lokal metodhandbok som har tagits fram. Rutinerna och processerna som finns i ledningssystem och metodhandbok utvärderas och revideras kontinuerligt.

Säker vård här och nu

Hälso- och sjukvården präglas av ständiga interaktioner mellan människor, teknik och organisation. Förutsättningarna för säkerhet förändras snabbt och det är viktigt att agera på störningar i närtid.

EMI och EPI har under året haft perioder av underbemanning och nyrekrytering. Vi har haft skolor med bemanning av bemanningsskolsköterska under en kort tid men också nya skolsköterskor som har börjat.

Det finns brister i likvärdighet gällande tillgång till skolsköterskor i Köpings kommun. Skolsköterskorna har ansvar för varierande antal elever per heltidstjänst allt från ca 350 elever till ca 650 elever. Insatserna för skolsköterskor som lyder under HSL är prioriterat enligt lag så leder det till att skolsköterskor kan medverka i det hälsofrämjande och förebyggande arbetet i olika stor utsträckning. Det leder också till att arbetsbelastningen varierar och att risken för patientsäkerheten blir sämre på de skolor där skolsköterskorna ansvarar för flest elever. Det finns också en patientsäkerhetsrisk när skolsköterskor inte kan uppdatera sig kring nya riktlinjer och rutiner samt svårt att medverka i fortbildning på grund av arbetsbelastning på skolorna.

Detta kan leda till en risk för patientsäkerheten så har vi gjort följande:

- När bemanningssköterska/ nyanställd skolsköterska har börjat har samordnande skolsköterska åkt ut och introducerat skolsköterskan enligt rutin och mall och även fått tillgång till våra lokala rutiner och dokument.
- PMO ansvarig har lagt upp behörighet som användare i journalsystemet och utbildat skolsköterska vid behov.

- Viktig information som rör skolsköterskans arbete delges även bemannings skolsköterskorna via mejl och/ eller telefonsamtal.

Riskhantering

SOSFS 2011:9, 5 kap. 1 §, 7 kap. 2 § p 4

Skolsköterskor, skolpsykologer och skolläkare ansvarar för att rapportera risker till MLA/PLA alternativt verksamhetschef för elevhälsan. Identifierade risker har lyfts och diskuterats i skolsköterskegruppen, psykologgruppen och med verksamhetschef för elevhälsan. De flesta risker har berört bemanning och arbetsmiljö. Tidigare har risker anmälts som avvikelser men för att få en bättre samlad bild av riskerna och tidigt kunna sätta in åtgärder kan nu riskerna separeras från avvikelserna och rapporteras in tidigare innan det leder till ett tillbud.

Stärka analys, lärande och utveckling

Avvikelser

PSL 2010:659, 6 kap. 4 §, SOSFS 2011:9 5 kap. 5 §, 7 kap. 2 § p 5

Medarbetare inom HSL ska rapportera avvikelser skyndsamt till MLA/PLA som de tillsammans ska utreda och komma med förslag till åtgärder.

MLA/PLA ska vidare rapportera avvikelser till verksamhetschef för åtgärder och uppföljning. Alla rapporterade händelser och avvikelser analyseras enskilt av verksamhetschef/MLA/PLA och även gemensamt i skolsköterskegruppen/psykologgruppen. På så vis kan hela gruppen dra lärdom av det inträffade och identifiera liknande risker i det egna arbetet. Hela gruppen bidrar då till att verksamhetens säkerhet och kvalitet ökar.

Skolsköterska och skolläkare skall rapportera om någon utsatts för risken att drabbas av en allvarlig vård skada i samband med vård och omhändertagande inom elevhälsans medicinska insats till verksamhetschef och MLA. Rapporten lämnas till verksamhetschef och MLA/ samordnande skolsköterska som i sin tur gör en Lex-Maria anmälan till inspektionen för vård och omsorg (IVO). Lex Maria-ansvarig är MLA/ samordnandeskolsköterska. Resultatet av analysen rapporteras tillbaka till berörd personal.

Under år 2024 har ingen anmälan gjorts enligt Lex Maria.

I nedanstående tabell redogörs för dom avvikelser som har inkommit under året och som har utretts och åtgärdats internt. Avvikelseerna har analyserats både var för sig och som helhet samt sammanställts utifrån orsak till avvikelserna

Avvikelser EMI/EPI

Avvikelser har inkommit till MLA på avvikelseblankett. 14 st avvikelser har kommit in under året 2024 4 avvikelser har inkommit för EPI under 2024.

Typ av avvikelse/Profession	EMI	EPI	Total
Informationshantering	0	0	
Journalhantering/ Journaldokumentation	4	3	
Journalsystem	0	0	
Missade kontroller/ uppföljningar	2	0	
Ordination/ vaccination/stickskada	3	0	
Posthantering	0	0	
Extern/ vårdcentral	5	1	
Summa:	14	4	18

Under 2024 har 14 avvikelser inkommit till MLA, 5 av dessa avvikelser har rört externa vårdgivare. Externa avvikelser är sådana som identifierats inom vår verksamhet men som har inträffat hos annan vårdgivare, till ex barnkliniken, BVC, posthantering, annan kommun skola. Dessa avvikelser utreds inte av verksamhetschef/MLA/PLA utan förs vidare till aktuell vårdgivare. Av de externa avvikelserna har det handlat om skickat remissvar till fel skola i regionen, uteblivet remissvar, avvikande vaccinationslistor från BVC.

Dokumentation i journal.

Avvikelseorsaken dokumentation innefattar saknad eller bristande dokumentation, missats att sätta upp på väntelista inom denna kategori och utebliven dokumentation var den främsta anledningen till de inträffade avvikelserna. Orsakerna till detta bedöms vara:

-Att alla elever inte har en digital journal, vilket bidrar till att digitala funktioner inte kan användas i samband med dokumentation.

-Stress

-Informationsbrist om ny rutin kring skyddade elever.

Analys För att säkerställa att dokumentation i patientjournal görs enligt lag är det viktigt att personal inom EMI har rätt förutsättningar när det gäller arbetsro, inarbetade arbetsrutiner och tillräcklig bemanning. Regelbunden kompetensutveckling för skolsköterskor inom områdena rutiner och riktlinjer vid dokumentation är fortsatt aktuell.

Vaccination: Tre avvikelser inkommit vid vaccinering. Vid utredning av avvikelserna har det lett till en ny vaccinationsrutin samt att vi enbart beställer och använder oss av säkra vaccinations kanyler. Under 2024 har processen kring en ny vaccinationsrutin arbetats fram och diskuterats i vår skolsköterskegrupp.

Ingen patient har kommit till skada och ingen Lex Maria-anmälan bedömts behöva formuleras under 2024.

Fyra avvikelser har inkommit för EPI under 2024. Tre avvikelser gällde bristande journaldokumentation. Avvikelserna inträffade under en period då psykologgruppen var underbemannad och när PLA inte var i tjänst. Det är möjligt att hög arbetsbelastning och avsaknad av kollegor var en bidragande orsak till avvikelserna. Efter avvikelserna har

psykiologgruppen gått igenom befintliga rutiner samt infört nya rutiner där elevärenden registreras i journalsystemet. En avvikelse gällde ett felaktigt remissvar från extern vårdgivare.

Klagomål och synpunkter

SOSFS 2011:9, 5 kap. 3 §, 3 a § och 6 §, 7 kap. 2 § p 6

Klagomål och synpunkter för EMI och EPI:s insatser kan komma från elever, vårdnadshavare och/eller medborgare. Klagomål och synpunkter kan inkomma via samtal, telefon eller mail till berörd hälso- och sjukvårdspersonal, annan skolpersonal, rektor, MLA/PLA eller till verksamhetschef för elevhälsan.

Det har inte inkommit några klagomål eller synpunkter för EMI eller EPI under 2024.

Öka riskmedvetenhet och beredskap

Alla delar av vården behöver planera för en hälso- och sjukvård som flexibelt kan anpassas till kortsiktigt eller långsiktigt förändrade förhållanden med bibehållen funktionalitet, även under oväntade förhållanden. Inom EMI och EPI kan det innebära beredskap i form av en god grundbemanning, kompetensutveckling och omfallshantering vid förändrade förhållanden.

MÅL, STRATEGIER OCH UTMANINGAR FÖR KOMMANDE ÅR

Elevhälsans uppdrag är att arbeta förebyggande och hälsofrämjande och att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Målet är att ge en god och patientsäker vård utifrån vårt uppdrag. Under 2025 kommer EMI och EPI att fortsätta att arbeta mot uppsatta mål och bedriva en säker vård och ett systematiskt patientsäkerhetsarbete.

Resultat av mål och strategier för 2024

	Mål	Strategier	Resultat/utfall
--	-----	------------	-----------------

1	<p>Att säkerställa en god och säker vård som bedrivs i enlighet med Hälso- och sjukvårdslagen (HSL)</p>	<p>Skolsköterskan har förutsättningar att erbjuda alla elever insatser enligt basprogram och följa upp alla bevakningar.</p> <p>Fortsätta arbetet med ledningssystem för EMI och EPI</p> <p>Arbeta för att öka benägenheten att rapportera avvikelser och risker</p> <p>Använda statistik från hälsosamtal tillsammans med skolresultat för analys och planering av åtgärder inom det systematiska kvalitetsarbetet som elevhälsan skall bedriva</p> <p>Utveckla och kvalitetssäkra dokumentationen inom EMI och EPI</p>	<p>Obesitas rutinen har reviderats utifrån då våra obesitassamtal tog mycket arbetstid, det har resulterat till att vi har gjort om och utvecklat hälsosamtals rutinen med en inkluderad obesitasrutin. En checklista har skapats utifrån samtalet om obesitas med vårdnadshavare.</p> <p>Arbetet med att revidera befintliga rutiner för EMI och EPI har fortlöpt under året.</p> <p>EPI har inkluderat arbete med patientsäkerhet i årshjulet. Två gånger per år lyfts patientsäkerhet som ett tema med syfte att medvetandegöra arbetet med risker och avvikelser.</p> <p>Psykologgruppen har under året arbetat med att kvalitetsgranska psykologutlåtanden. Arbetet var uppskattat och kommer att inkluderas i kommande årshjul.</p>
2.	<p>Att hälso- och sjukvårdspersonal har adekvat och uppdaterad</p>	<p>Utbildning och kompetensutveckling</p>	<p>Psykologgruppen har gått en utbildning gällande utredning och diagnostik av</p>

	kompetens för att kunna tillhandahålla god och säker vård.	Intern och extern samverkan	<p>diagnosen intellektuell funktionsnedsättning samt haft kontinuerlig handledning av extern psykolog.</p> <p>Psykologgruppen har deltagit på kollegiala professionsträffar samt deltagit på samverkansträffar med BUP och habilitering. Psykologgruppen har träffat psykologer från habiliteringen med syfte att öka förståelsen för varandras uppdrag och förbättra samverkan.</p>
3.	Kvalitetsutveckling	<p>Utveckla kvalitetsgrupp för HSL</p> <p>Utveckla arbetet med avvikelshantering och riskanalyser</p>	Det finns fortsatt behov av att tydliggöra syftet med kvalitetsgruppen samt hur gruppen ska arbeta med avvikelser och risker.

Mål för 2025:

	Mål	Strategier	Planerade åtgärder
1.	Att säkerställa en god och säker vård som bedrivs i enlighet med Hälso- och sjukvårdslagen (HSL)	Utveckla och kvalitetssäkra journaldokumentation	Ett nytt journalsystem kommer införas för EMI och EPI under 2025. Det nya journalsystemet kommer innebära en omställning samt förändring men som även kan möjliggöra för utveckling och kvalitetssäkring av

		<p>Utveckla avvikelse och riskhantering digitalt</p> <p>Utveckla en rutin om könsstympning och hedersrelaterat våld.</p>	<p>journaldokumentationen</p> <p>.</p> <p>Sammankalla en grupp som kommer att arbeta med rutinen.</p>
2.	Att hälso- och sjukvårdspersonal har adekvat och uppdaterad kompetens för att kunna tillhandahålla god och säker vård.	Säkerställa att nya medarbetare får en god introduktion	<p>En ny skolpsykolog kommer anställas på vikariat.</p> <p>Psykologgruppen följer sina befintliga rutiner för introduktion av nya medarbetare.</p>
3.	<p>Kvalitetsutveckling</p> <p>Hälsbesöks statistik åk 4, åk 8 gymnasiet åk 1</p>	Samanställning och analys	Insatser kopplade till analysen.

Patientsäkerhetsberättelse för elevhälsans medicinska och psykologiska insatser 2024

**Utbildningsnämnden
Köpings kommun**

Datum:2025-03-01

Pär Ellmin, verksamhetschef för elevhälsan

Camilla Andersson, medicinskt ledningsansvarig sjuksköterska

Hanna Sorjonen, psykologiskt ledningsansvarig psykolog

Diarienummer:

Inledning

PSL 2010:659, SOSFS 2011:9 7 kap. 3 §

Enligt patientsäkerhetslagen ska vårdgivaren varje år upprätta en patientsäkerhetsberättelse. Syftet med patientsäkerhetsberättelsen är att öppet och tydligt redovisa strategier, mål och resultat av arbetet med att förbättra patientsäkerheten.

Patientsäkerhetsberättelsen ska ha en sådan detaljeringsgrad att det går att bedöma hur arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra kvaliteten har bedrivits i verksamhetens olika delar samt att informationsbehovet hos externa intressenter tillgodoses.

Patientsäkerhetsberättelsen ska vara färdig senast den 1 mars varje år, finnas tillgänglig för den som vill ta del av den och den bör utformas så att den kan ingå i vårdgivarens ledningssystem för patientsäkerhet.

Källa:

Socialstyrelsen ”Nationell handlingsplan för ökad patientsäkerhet i hälso- och sjukvården 2020–2024”

Innehåll

Innehåll.....	3
SAMMANFATTNING	4
GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR SÄKER VÅRD	6
Engagerad ledning och tydlig styrning	6
Övergripande mål och strategier	6
Samverkan för att förebygga vårdskador.....	8
Informationssäkerhet.....	9
En god säkerhetskultur.....	10
Adekvat kunskap och kompetens	11
Patienten som medskapare	12
AGERA FÖR SÄKER VÅRD.....	12
Öka kunskap om inträffade vårdskador	15
Tillförlitliga och säkra system och processer	15
Säker vård här och nu.....	15
Riskhantering.....	16
Stärka analys, lärande och utveckling	16
Avvikelse	16
Klagomål och synpunkter	18
Öka riskmedvetenhet och beredskap	18
MÅL, STRATEGIER OCH UTMANINGAR FÖR KOMMANDE ÅR	18

SAMMANFATTNING

Patientsäkerhetsberättelsen 2024 beskriver hur patientsäkerhetsarbetet fungerat för hälso- och sjukvården inom elevhälsans medicinska insatser (EMI) och elevhälsans psykologiska insatser (EPI). Eleverna i Köpings kommun har erbjudits medicinska och psykologiska insatser med målet att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Insatserna har varit såväl åtgärdande som hälsofrämjande och förebyggande.

Inför år 2024 sattes mål och strategier upp för att säkerställa att en god och säker vård bedrivs i samtliga skolformer och planeras utifrån rutiner, processer, risker och avvikelser.

Under året 2024 har EMI:s uppdrag utförts enligt det lagstadgade basprogrammet. Skolsköterskorna har erbjudit samtliga grundskole- och elever på anpassad skola hälsobesök och vaccinationer. Gymnasiet har erbjudit samtliga elever hälsobesök i åk 1.

Skolsköterskorna har inte varit fullbemannade under vår och hösttermin-2024. En skolsköterska avslutade sin tjänst på Karlbergsskolan i juni-2024 och Munktorpsskolan ökade sin bemanning av skolsköterska från 25% till 40% på grund av ökat elevantal och ökad arbetsbelastning. För att kunna bibehålla en god och säker vård samt att kunna utföra vårt uppdrag fick EMI ta in en skolsköterska från bemanning. Skolsköterskorna har också hjälpt varandra så mycket de har kunnat.

EMI fortsätter arbetet med att säkerställa en god och säker vård och att upprätthålla våra lokala rutiner samt revidera och tillsätta nya.

Under höstterminen -24 stängdes Himmets skolan vilken gjorde att eleverna blev erbjudna skolgång på Skogsbyrnskolan och Nibbleskolan.

Vaccinationsprogrammet har följts med bra uppslutning under år 2024.

Nyinvandrade elever genomgår hälsoundersökning och vaccinationsplanering av skolsköterska och skolläkare.

EMI har under året fortsatt förbättra, utveckla och utvärderat vår obesitasrutin. Gruppen som utvärderade bestod av skolläkare och skolsköterskor. Obesitasrutinen som gjordes 2023 var en välutvecklad stor rutin vilket var svårt för oss skolsköterskor att hinna med arbetet. Efter utvärderingen av obesitasrutinen där en hälsobesöksrutin arbetades fram och en reviderad rutin vid nyupptäckt övervikt eller obesitas vid hälsobesök samt ett utförligt stödmaterial. En checklista har skapats utifrån samtalet om obesitas med vårdnadshavare.

MLA har haft fokus på att bli klar med ledningssystemet för elevhälsans medicinska insats.

Psykologgruppen har under året arbetat enligt de rutiner som finns i ledningssystemet. Arbetet med att revidera befintliga rutiner har fortlopt. Psykologgruppen har under året fokuserat på att bland annat kvalitetsgranska psykologutlåtanden samt förbättrat sin samverkan med habiliteringen.

Lista för egenkontroller och egenkontroll av medicinskteknisk utrustning har tagits fram och implementerats.

Loggkontroller i PMO datasystem utförs en gång i veckan på samtliga inom EMI.
Journalgranskning genomförs slumpvis en gång i månaden av MLA, kollegiala journalgranskningar genomförs två gånger per läsår.

Psykologgruppen genomför månadsvisa kollegiala journalgranskningar samt loggkontroller för samtliga psykologer.

Utifrån PMO får EMI ut statistik från hälsobesök åk 4, åk 8 och gymnasiet åk 1 som görs inom skolhälsovården.

Intern och extern samverkan

-Samverkan sker med skolans övriga EHT som inte lyder under HSL.

-Skolsköterskor och skolpsykologer deltar regelbundet på skolornas elevhälsomöten och bidrar med sin medicinska och psykologiska kompetens. Skolläkaren finns att tillgå vid behov till elevhälsomöten.

Extern samverkan

- Samarbete finns med BVC för att hitta en gemensam metod för barn med övervikt/obesitas samt rutin kring hedersrelaterat våld samt kring könsstämpning.

Gemensamma träffar om hur överlämningarna fungerar från BVC till skolhälsovården.

-EMI har regelbundna träffar med Barn och ungdomspsykiatri i Köping en gång per termin för att få en tillfredsställd samverkan.

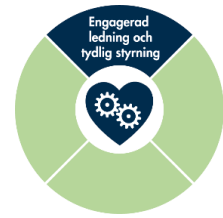
- Skolläkarna träffar övriga skolläkare på länsträffar ett par gånger per termin för att diskutera nyheter, arbetssätt, metoder och utvecklingsbehov.

Målen för 2025 är att fortsätta arbetet med att säkerställa en god och säker vård, att hälso- och sjukvårdspersonal har adekvat och uppdaterad kompetens samt fortsätta kvalitetsutvecklingen av elevhälsans medicinska och psykologiska insatser. Strategier för att uppnå en god och säker vård är bland annat att fortsätta arbetet med ledningssystemet och egenkontroller av verksamheten.

GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR SÄKER VÅRD

Engagerad ledning och tydlig styrning

En grundläggande förutsättning för en säker vård är en engagerad och kompetent ledning och tydlig styrning av hälso- och sjukvården på alla nivåer.

Övergripande mål och strategier

PSL 2010:659, 3 kap. 1 §, SOSFS 2011:9, 3 kap. 1-3 §

Hälso- och sjukvårdens mål är en god hälsa och vård på lika villkor för hela befolkningen, vilket innebär att vården ska ges med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans värdighet. Kvaliteten i verksamheten ska systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras. God kvalitet inom hälso- och sjukvården innebär att vården ska vara kunskapsbaserad, ändamålsenlig, säker, patientfokuserad, effektiv och jämlik. Den ska ges inom en rimlig tid och det ska finnas ett långsiktigt kvalitetsarbete. För att minska risken för vårdskada är det viktigt att bemanningen är fullgod och att personalen har den kompetens som krävs för att bedriva en säker vård. Arbetsmiljön måste vara tillfredställande och det måste finnas tid för planering och uppföljning. De lokaler som används i verksamheten måste vara ändamålsenliga och uppfylla grundläggande krav på hygien och sekretess.

Identifierade rutiner och processer för god och säker vård för EMI och EPI:

- EMI:s och EPI:s uppdrag
- Bemanning, rekrytering, introduktion och kompetensutveckling
- Journalhantering, journalföring, hantering av samtycken och arkivering
- Remisshantering
- Risk- och avvikelshantering
- Egenkontroller
- Medverkan på elevhälsomöten
- Samverkan internt och externt
- Hälsöfrämjande- och förebyggande insatser
- Specifikt för skolpsykolog:
 - Psykologutredningar
 - Psykologiska tester och utrustning
- Specifikt för skolsköterska:
 - Mottagningens utformning, utrustning och sekretess, vårdhygien och smittskydd
 - Hälsöbesök, samtal, kontroller och hälsoenkät
 - Vaccinationsprocess
 - Läkemedelshantering

Organisation och ansvar

PSL 2010:659, 3 kap. 1 § och 9 §, SOSFS 2011:9, 7 kap. 2 § p 1

Vårdgivare

Utbildningsnämnden i Köpings kommun är vårdgivare för den hälso- och sjukvård som bedrivs inom elevhälsan och är därmed ytterst ansvarig för vården.

Verksamhetschef för elevhälsan

Enligt hälso- och sjukvårdslagen ska det inom hälso- och sjukvård finnas en verksamhetschef som ansvarar för verksamheten och som har det samlade ledningsansvaret. Verksamhetschefen är skyldig att regelbundet rapportera om den verksamhet som lyder under HSL till vårdgivaren. Verksamhetschef är den person som såväl tillsynsmyndighet Inspektionen för vård och omsorg (IVO) som elever, föräldrar och personal ska kunna vända sig till när det gäller frågor som rör verksamheten arbetar under hälso- och sjukvårdslagen. Verksamhetschefen ansvarar för att medarbetarna inom den medicinska och psykologiska elevhälsan har rätt kompetens, får fortbildning och möjlighet att bedriva en god vård med hög kvalitet. Lokaler och utrustning för arbetet skall vara anpassade för det arbete som bedrivs av hälso- och sjukvårdspersonal och som är framtagna och beslutade riktlinjer inom kommunen. Avvikelse och risker skall analyseras och följas upp.

Medicinskt ledningsansvarig sjuksköterska/psykologiskt ledningsansvarig psykolog

Då verksamhetschefen inte har formell medicinsk eller psykologisk kompetens har ansvaret för det systematiska patientsäkerhetsarbetet och det övergripande ansvaret för diagnostik, vård och behandling överlåtits till en medicinskt ledningsansvarig sjuksköterska (MLA) och en psykologiskt ledningsansvarig psykolog (PLA). Dessa ansvar för det systematiska kvalitetsarbetet och de processer och rutiner som behövs för att öka patientsäkerheten. MLA och PLA arbetar utifrån en fastställd uppdragsbeskrivning på uppdrag av verksamhetschef för elevhälsan och fullgöra enskilda ledningsuppgifter i enlighet med hälso- och sjukvårdsförordningen 4 kap 5§. MLA ansvarar för anmälningsskyldighet enligt 3 kap 5§ PSL (Lex Maria). MLA och PLA har kontinuerligt samarbete med verksamhetschef och ger fortlöpande stöd till hälso- och sjukvårdspersonal inom elevhälsans medicinska och psykologiska delar. MLA är även samordnande skolsköterska och har ett samordnat ansvar för kvalitetssystem och introduktion av nyanställda skolsköterskor. MLA/ samordnare är kallande till skolskötersketräffar en gång i månaden.

Legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal

Varje legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal arbetar under eget yrkesansvar enligt 6 kap. 2 § i patientsäkerhetslagen. Arbetet ska utföras med god kvalitet och legitimerad personal ska medverka till att hög patientsäkerhet upprätthålls. Varje medarbetare ansvarar för att avvikelser och risker identifieras och rapporteras utifrån de rutiner som verksamheten har. Hälso- och sjukvårdspersonalen inom EMI och EPI utgörs av skolsköterskor, skolläkare och skolpsykologer.

Skolsköterskan arbetar i första hand förebyggande och hälsofrämjande verkar för en god fysisk, psykisk och social arbetsmiljö. Vårt uppdrag är bland annat att erbjuda tre hälsobesök i grundskolan och ett hälsobesök i gymnasiet. Dessa hälsobesök ska innehålla ett strukturerat samtal och vissa screeningsundersökningar. Vaccinationer erbjuds enligt det allmänna vaccinations-programmet för barn och kompletterande vaccinationer till ofullständigt vaccinerade elever.

Skolläkarens uppdrag är bland annat att samverka med skolsköterskan gällande program för hälsobesök och vaccinationer, ansvara för medicinska ordination av kompletterande vaccinationer, ha skolläkarmottagning gällande text tillväxtbedömningar, skoliosbedömning,

psykisk ohälsa, övervikt, skolfrånvaro, samt medicinsk bedömning inför anpassad skola. I Köpings kommun arbetar tio stycken skolsköterskor och en skolläkare.

Skolpsykologens uppdrag är att bidra med sin psykologiska kompetens i skolornas elevhälsoarbete och i det pedagogiska arbetet. Skolpsykologens uppdrag omfattar insatser på samtliga nivåer inom verksamheten, individ-, grupp och organisationsnivå. Vissa delar av skolpsykologens uppgifter lyder under HSL, det gäller framförallt individriktade insatser som exempelvis psykologutredningar inför eventuellt mottagande i anpassad grund- eller gymnasieskola. Skolpsykologen ska främst arbeta förebyggande och hälsofrämjande genom att handleda, konsultera och utbilda personal i skolan. I Köpings kommun arbetar tre skolpsykologer. Skolpsykologerna ska ge insatser till barn och elever inom förskola, grundskola, gymnasieskola, anpassad grund- och gymnasieskola.

Chef för skolsköterskor

Chefer för skolsköterskorna (rektor på grundskola/anpassad grund- och gymnasieskola/gymnasiet) ansvarar för att i samråd MLA anställa skolsköterska med rätt kompetens. Rektor ansvarar för att det finns ändamålsenliga lokaler. Rektor ser till att skolsköterska deltar kontinuerlig yrkesspecifik kompetensutbildning. Rektor ansvarar över ständiga förbättringar utifrån identifierade förbättringsområden samt att vid avvikelser kontakta MLA. Rektor informerar verksamhetschef och MLA vid planering och förändring som kan ha betydelse för patientsäkerheten.

Samverkan för att förebygga vårdskador

SOSFS 2011:9 4 kap. 6 § och 7 kap. 2 § p 3

Intern samverkan

Skolsköterskor och skolpsykologer deltar regelbundet på skolornas elevhälsomöten och bidrar med sin medicinska och psykologiska kompetens. Det finns god samverkan med skolläkaren och det finns möjlighet för elevhälsoteamen i Köping att boka in skolläkaren till EHT.

Skolsköterskegruppen och psykologgruppen har båda regelbundna träffar inom sin profession. Psykologgruppen har ett tätt samarbete med varandra för att öka patientsäkerheten och likvärdigheten i den vård som ges. Psykologgruppen har veckovisa möten för kollegial handledning och för avstämning av arbetssituation, avvikelser, rutiner och nya riktlinjer.

Skolsköterskorna träffas en gång i månaden i professionsmöte tillsammans med MLA och ibland med verksamhetschef för avstämning av arbetssituation, avvikelser, metoder, kvalitet och kvalitetssäkring, implementation av nya rutiner och riktlinjer, föreläsningar och diskussioner för att utveckla skolsköterskans arbete och för att öka patientsäkerheten.

Skolsköterskor, skolläkare och skolpsykologer träffas minst en gång per termin för att diskutera samverkan och utvecklingsfrågor mellan professionerna. Skolläkare och skolpsykologer samverkar vid utredning inför eventuellt mottagande i anpassad skola. När respektive utredningar är genomförda träffas professionerna för diagnosdiskussion.

MLA och PLA har varsina regelbundna avstämningar tillsammans med verksamhetschef för elevhälsan. Vid några tillfällen per termin träffas kvalitetsgrupp HSL, vilka består av MLA, PLA och verksamhetschef för elevhälsan.

Extern samverkan

Verksamhetschefen för elevhälsan deltar på samverkansträffar med chefsrepresentanter från Utbildningsförvaltningarna, Barn- och ungdomspsykiatri och Socialförvaltningarna i Köping, Arboga, Kungsör och Hallstahammar tillsammans med representanter för regionen. Syftet med mötena är att stärka samverkan mellan de olika kommunerna och parterna i regionen.

MLA deltar kontinuerligt i ett nätverk med samordnare MLA och samordnare läkare i regionen. I de gemensamma träffarna diskuteras bland annat arbetssätt och metoder, kvalitet och kvalitetssäkring, rutiner, nya rön och utbildningsinsatser, workshops samt erfarenhetsbyte. Nätverket träffas flera gånger per termin och lyfter gemensamma frågor om kvalitet och utveckling gällande medicinska insatser. Regionen anordnar två heldagsutbildningar för alla skolsköterskor och skolläkare i regionen.

Skolsköterskorna har samverkan med Region Västmanland som vårdcentraler, Barnkliniken, Barn och ungdomshälsan (BUH), Barn och ungdomspsykiatri (BUP), Habiliteringen, Asyl och integrationshälsan, Ungdomsmottagningen (UM).

EMI arbetar för ett tätare samarbete med BVC och fått in träffar under året för att diskutera bland annat övervikt/obesitas, könsstympling, heder samt överlämningar från BVC till skolhälsovård. Detta för att få en ökad förståelse hur vi kan samverka i olika delar.

EMI har träffar med BUP i Köping en gång per termin, för att utbyta erfarenheter, få till en ökad samverkan och att hitta bra gemensamma rutiner.

Skolläkaren träffar övriga skolläkare i Västmanland tre gånger per termin för att diskutera nyheter arbetssätt, kollegialt lärande, utveckling av metoder och utvecklingsbehov.

Ett nätverk för alla skolpsykologer i Västmanland har skapats och en samordnare är anställd av regionen på 20% för uppdraget. PLA har regelbundna träffar med nätverket för PLA, som träffas flera gånger per termin. Det regionala PLA-nätverket anordnar länsgemensamma träffar för skolpsykologer i Västmanland där psykologgruppen i Köping deltar.

Nätverket ska arbeta för utveckling av metoder, kollegialt lärande, samt rutiner som kan gälla över länet samt erfarenhetsbyte.

Psykologgruppen deltar på samverkansmöten tillsammans med Barn- och ungdomspsykiatri (BUP) i Västmanland samt har samverkan med habiliteringen.

Informationssäkerhet

HSLF-FS 2016:40, 7 kap. 1 §

Tillgänglighet, riktighet, konfidentialitet och spårbarhet är centrala begrepp i arbetet att uppnå en god informationssäkerhet. Vårdgivaren ska säkerställa att dokumenterade personuppgifter hos vårdgivaren är åtkomliga och användbara för den som har behörighet (tillgänglighet), att personuppgifterna är oförvanskade (riktighet), att obehöriga inte ska kunna ta del av

personuppgifterna (konfidentialitet) samt att åtgärder kan härledas till en användare (spårbarhet) i informationssystem som är automatiserade.

Elevhälsans personal dokumenterar i det digitala journalsystemet PMO. Journalsystemet är uppbyggt utifrån olika professionsspecifika journaler. Skolsköterskor och skolpsykologer har sina egna journaler som endast deras yrkeskategori har åtkomst till. Skolsköterskor har endast behörighet till eleverna på sin hemscolas elever i datasystemet PMO. Detta för att man inte kan röja uppgifter kring andra elever.

Loggkontroller genomförs för både skolsköterskor och skolpsykologer. I skolsköterskegruppen finns nu tre systemadministratörer som hjälps åt att genomföra loggkontroller en gång i veckan. Vid avvikande logg kontaktas vederbörande verksamhetschef. För skolpsykologerna genomförs PLA loggkontroll en gång i månaden.

Journalgranskningar för skolsköterskor görs varje månad av MLA samt kollegial journalgranskning en gång/termin för att säkerställa ett korrekt handhavande av journal och dokumentation. Kollegial journalgranskning görs av samtliga skolsköterskor enligt ett fastställt schema. Journalgranskningen sker slumpmässigt.

Inkomna pappersjournaler bevaras i pappersform på skolsköterskemottagningen i brand skyddade journalarkivskåp. Ingen obehörig får ha tillgång till skolsköterskemottagningen eller till elevjournaler. Rummet ska vara låst när skolsköterskan inte är på plats. Datorn ska låsas in och pappersjournaler förvaras i arkivskåpet.

Psykologgruppen genomför kollegiala journalgranskningar en gång i månaden. En psykologjournal slumpas då ut och läses igenom tillsammans för att se om den uppfyller de lokala rutiner och nationella riktlinjer som finns för journalföring. Journalgranskningen dokumenteras och vid eventuella brister eller avvikelser vidtas åtgärder.

Psykologiska tester som är belagda med instrumentsekretess förvaras i låsta sekretesskåp som endast psykologerna har åtkomst till. Då det digitala journalsystemet inte kan garantera instrumentsekretessen för psykologiska testprotokoll förvaras dessa i fysiska psykologjournaler samt med en tydlig märkning att de endast får öppnas av legitimerade psykologer. De fysiska psykologjournalerna förvaras i brandsäkra sekretesskåp och nås endast av psykologerna. Arbetsmaterial som räknas som sekretess förvaras i sekretesskåp innan de strimlas eller journalförs.

En god säkerhetskultur

Inom EMI arbetar vi för att upprätthålla en god säkerhetskultur. Vi strävar efter ett arbetsklimat där alla öppet kan lyfta patientsäkerhetsfrågor, rapportera och uppmärksamma varandra på risker, diskutera arbetsmetoder utifrån ett patientsäkerhetsperspektiv och komma med idéer och förslag som kan öka säkerheten. Vi strävar efter en så god arbetsmiljö som möjligt. Arbetsbelastningen ser olika ut på skolorna och där måste vi försöka få en någorlunda likvärdig arbetsmiljö.

Utvärdering av verksamheten sker löpande och innefattar hantering av avvikelserapporter och av inkomna synpunkter från skolsköterskor, vårdnadshavare, elever och andra intressenter. Genomgång av inkomna avvikelserapporter sker vid regelbundna EMI-möten en gång per månad. Analys av avvikelser dokumenteras. Verksamhetschefen får avvikelserna och tillsammans med MLA och EMI vidtar lämplig åtgärd beroende på avvikelsernas karaktär och gör vid behov anmälan enligt Lex Maria.

Att synliggöra risker och avvikelser är det bästa sättet för organisationen att få syn på vilka förbättringsområden som behöver vidtas för att hålla hög patientsäkerhet. Hela processen med avvikelserapportering, utredning, analys och förslag på åtgärder har som mål att utveckla organisationens kompetens samt att förbättra kvaliteten, säkerheten för elev, vårdnadshavare och personal. Dock är inte arbetet med risker och avvikelser optimalt. Det känns som vi har blivit bättre på att rapportera risker och avvikelser och att få medarbetarna mera trygga i rapportering av avvikelser. Vi strävar efter att få medarbetarna trygga i det att det aldrig en person som granskas utan organisationens rutiner, processer och arbetssätt.

Introduktion av nyanställda skolsköterskor av samordnande skolsköterska. Mentorskap för nya skolsköterskor.

Regelbundna professionsmöten en gång/ månad för skolsköterskor.

Psykologgruppen arbetar för att ha en god säkerhetskultur. På de veckovisa psykologmötena lyfts avvikelser och risker samt avstämning av arbetssituation där det finns möjlighet att lyfta arbetsmiljöfaktorer som är viktiga för patientsäkerhetsarbetet.

Adekvat kunskap och kompetens

Kompetenskrav för hälso- och sjukvårdspersonal inom elevhälsan

- Skolläkare: Legitimerad läkare med specialistkompetens i barn- och ungdomsmedicin, allmänmedicin eller barn- och ungdomspsykiatri.
- Skolsköterska: Legitimerad sjuksköterska med någon av följande specialistutbildningar: Specialistsjuksköterskeprogrammet med inriktning mot distriktsköterska, hälso- och sjukvård för barn och ungdomar eller skolsköterska.
- Skolpsykolog: Legitimerad psykolog

Under 2024 har skolsköterskorna erbjudits två utbildningsdagar av Region Västmanland.

Några skolsköterskor i Köping fick åka på skolsköterskekongressen till Stockholm. Det var en två dagars kongress med utbildning med flera föreläsare. Skolsköterskorna fick välja inriktning på föreläsare utifrån utvecklingsbehov. EMI fick med sig bra ny information/ kunskap och stort utbyte av andra skolsköterskor i Sverige.

Vid nyanställd skolsköterska introduceras den under tid så att ny skolsköterska ska känna sig trygg i arbetsuppgifterna, känna till rutiner, arbetsbeskrivning, metodbeskrivningar som finns och introduceras i journalsystemet PMO.

Psykologgruppen har under det gångna året gått utbildning gällande utredning och diagnostik av diagnosen intellektuell funktionsnedsättning. Psykologgruppen har månadsvis extern handledning av en legitimerad psykolog. Handledningen är framförallt kopplad till ärenden men möjlighet finns att lyfta frågor som rör professionsutveckling.

Psykologgruppen har i perioder under året varit underbemannade då en psykolog har gått ner i tjänstgöringsgrad samt en har varit föräldraledig. Psykologerna har under tiden de varit underbemannade täckt upp för varandra samt haft möjlighet att ta hjälp av konsult för psykologutredningar.

Patienten som medskapare

PSL 2010:659 3 kap. 4 §

Elev och vårdnadshavare är alltid delaktiga när insatser planeras och genomförs. Elevhälsans medicinska och skolpsykologiska insats strävar efter kontinuerlig samverkan med vårdnadshavare kring elevers hälsa. Utifrån elevers ålder och mognad involveras alltid eleven själv. I skolhälsovårdens uppdrag ingår det att arbeta förebyggande och hälsofrämjande som livsfaktorer som kost, sömnvanor, motion, skärmtid, pubertet och sexualitet samt ANDTS frågor. Hälsobesök erbjuds alla elever i förskoleklass tillsammans med vårdnadshavare. Vid hälsobesök åk 2, åk 4, åk 6 och åk 8 informeras alltid vårdnadshavare om att besök ska ske. Vid hälsobesök åk 1 på gymnasiet är eleverna i sådan ålder och mognad att vårdnadshavare inte informeras om besöket om eleven inte själv önskar det. Tolk används om behov finns. Samtycke till vård, undersökning eller behandling är i de flesta fall muntlig. För skolsköterskan gäller att det ska finnas sådan tillgång till kompetensen att eleven själv kan välja att söka vård. Vid erbjudande av vaccination och journalrekvirering efterfrågas alltid ett skriftligt medgivande eller godkännande via Mobilt Bank ID. Personal inom elevhälsans medicinska insats ska alltid sträva efter samarbete med elev och vårdnadshavare för bästa möjliga resultat av vård och behandling.

Vid psykologiska insatser som lyder under hälso- och sjukvårdslagen inhämtas alltid ett samtycke från vårdnadshavare eller myndig elev. Vårdnadshavare/myndig elev informeras exempelvis om sekretess, journalföringsplikt och vad vårdinsatsen kan leda till. Vid en psykologutredning i skolan inhämtas samtycket skriftligt via en samtyckesblankett med information om utredningens frågeställning, metod samt vad utredningen kan resultera i.

AGERA FÖR SÄKER VÅRD

SOSFS 2011:9, 5 kap. 2 §, 7 §, 8 §, 7 kap. 2 § p 2, PSL 2010:659, 3 kap. 10 §

Vårdgivaren ska utöva egenkontroll, vilket ska göras med den frekvens och i den omfattning som krävs för att vårdgivaren ska kunna säkra verksamhetens kvalitet. Egenkontrollen kan innefatta jämförelser av verksamhetens nuvarande resultat med tidigare resultat.

Egenkontrollen innebär att genom systematisk följa upp och utvärdera samt kontrollera att verksamheten bedrivs enligt de rutiner och processer som ingår i ledningssystemet.

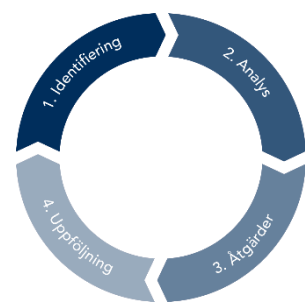
Följande egenkontroller utförs:

Typ av egenkontroll	Innehåll	Frekvens
Avvikelse- och riskhantering	Inrapportering av risker och avvikelser samt analys och åtgärder vid behov.	Fortlöpande
Verksamhetsbesök EMI	Genomgång och tillsyn av lokaler, medicinsk apparatur, samtal kring hälsobesök och rutiner. Vilka informationskanaler finns, webbhandbok, lokala rutiner. Hur det fungerar med kollegor samt vilken kompetensutveckling man önskar.	Vartannat år, vid behov och önskemål genomförs riktade besök.
Avstämning årshjul för skolsköterskor.	MLA säkerställa genomförande av hälsobesök och vaccinationer	Fyra gånger per år.
Avstämning årshjul för skolpsykologer.	Psykologgruppen säkerställer att planerade insatser genomförs.	En gång i månaden.
Loggkontroller	Loggkontroller av skolsköterskor, skolläkare och skolpsykologer	Varje vecka för skolsköterskor samt skolläkare. En gång i månaden för skolpsykologer.
Journalgranskning	Journalgranskning av personal som lyder under HSL.	En gång i månaden.
Genomgång av lokala rutiner och riktlinjer i ledningssystemet.	Säkerställa att rutiner och riktlinjer är uppdaterade efter webbhandbok och regionala samverkansdokument.	Två gånger per år och vid behov om rutiner ändras under läsåret.
Kalibrering av medicinsk apparatur.	Vid varje läsårsstart ska skolsköterskan gå igenom medicinskteknisk apparatur och se över att den är fungerande och komplett. Vid varje läsårsslut kalibreras audiometrarna av en auktoriserad tekniker.	1 gång/ läsåret

	Kontroll av temperatur i kylskåp ska göras dagligen när skolsköterskan befinner sig på skolan och dokumenteras på särskild blankett.	
Patienters klagomål och synpunkter	Tas emot, utreds och besvaras av verksamhetschef för elevhälsans medicinska insats eller psykologiskt ledningsansvarig.	Fortlöpande.

Ett fortlöpande förbättringsarbete, som bygger på lärande och utveckling, till exempel en förbättringsmodell, är en viktig grund för ett framgångsrikt patientsäkerhetsarbete.

Utifrån egenkontroll och avvikelserapporter har vissa risker, brister och avvikelser i verksamheten identifieras som kommer att leda till i fokusområden för kommande arbete.

Öka kunskap om inträffade vårdskador

SOSFS 2011:9 7 kap. 2 § sista stycket, HSLF-FS 2017:40 3 kap. 1 §, PSL 2010:659 3 kap. 3 §

Genom identifiering, utredning av skador och vårdskador ökar kunskapen om vad som drabbar patienterna när resultat av vården inte blivit det som avsatts. Kunskap om bakomliggande orsaker och konsekvenser för patienterna ger underlag för utformning av prioriteringar och åtgärder av insatser.

Under året 2024 har ingen allvarlig händelse som har medfört en vårdskada inträffat och inga Lex Maria-anmälningar har gjorts.

Tillförlitliga och säkra system och processer

EMI och EPI arbetar ständigt med att kvalitetssäkra processer och rutiner som är av betydelse för vården. EMI prenumererar på Uppsala kommuns webbhandbok där rutiner som överensstämmer med Köpings arbetsätt används. Processer och rutiner finns beskrivna i webbhandböckerna där också rutiner finns för avvikelshantering. EMI arbetar också utifrån en lokal metodbok som har tagits fram som också utvärderas och revideras kontinuerligt.

Psykologgruppen arbetar utifrån ledningssystemet och en lokal metodhandbok som har tagits fram. Rutinerna och processerna som finns i ledningssystem och metodhandbok utvärderas och revideras kontinuerligt.

Säker vård här och nu

Hälso- och sjukvården präglas av ständiga interaktioner mellan människor, teknik och organisation. Förutsättningarna för säkerhet förändras snabbt och det är viktigt att agera på störningar i närtid.

EMI och EPI har under året haft perioder av underbemanning och nyrekrytering. Vi har haft skolor med bemanning av bemanningsskolsköterska under en kort tid men också nya skolsköterskor som har börjat.

Det finns brister i likvärdighet gällande tillgång till skolsköterskor i Köpings kommun. Skolsköterskorna har ansvar för varierande antal elever per heltidstjänst allt från ca 350 elever till ca 650 elever. Insatserna för skolsköterskor som lyder under HSL är prioriterat enligt lag så leder det till att skolsköterskor kan medverka i det hälsofrämjande och förebyggande arbetet i olika stor utsträckning. Det leder också till att arbetsbelastningen varierar och att risken för patientsäkerheten blir sämre på de skolor där skolsköterskorna ansvarar för flest elever. Det finns också en patientsäkerhetsrisk när skolsköterskor inte kan uppdatera sig kring nya riktlinjer och rutiner samt svårt att medverka i fortbildning på grund av arbetsbelastning på skolorna.

Detta kan leda till en risk för patientsäkerheten så har vi gjort följande:

- När bemanningssköterska/ nyanställd skolsköterska har börjat har samordnande skolsköterska åkt ut och introducerat skolsköterskan enligt rutin och mall och även fått tillgång till våra lokala rutiner och dokument.
- PMO ansvarig har lagt upp behörighet som användare i journalsystemet och utbildat skolsköterska vid behov.

- Viktig information som rör skolsköterskans arbete delges även bemannings skolsköterskorna via mejl och/ eller telefonsamtal.

Riskhantering

SOSFS 2011:9, 5 kap. 1 §, 7 kap. 2 § p 4

Skolsköterskor, skolpsykologer och skolläkare ansvarar för att rapportera risker till MLA/PLA alternativt verksamhetschef för elevhälsan. Identifierade risker har lyfts och diskuterats i skolsköterskegruppen, psykologgruppen och med verksamhetschef för elevhälsan. De flesta risker har berört bemanning och arbetsmiljö. Tidigare har risker anmälts som avvikelser men för att få en bättre samlad bild av riskerna och tidigt kunna sätta in åtgärder kan nu riskerna separeras från avvikelserna och rapporteras in tidigare innan det leder till ett tillbud.

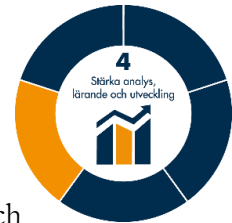
Stärka analys, lärande och utveckling

Avvikelser

PSL 2010:659, 6 kap. 4 §, SOSFS 2011:9 5 kap. 5 §, 7 kap. 2 § p 5

Medarbetare inom HSL ska rapportera avvikelser skyndsamt till MLA/PLA som de tillsammans ska utreda och komma med förslag till åtgärder.

MLA/PLA ska vidare rapportera avvikelser till verksamhetschef för åtgärder och uppföljning. Alla rapporterade händelser och avvikelser analyseras enskilt av verksamhetschef/MLA/PLA och även gemensamt i skolsköterskegruppen/psykologgruppen. På så vis kan hela gruppen dra lärdom av det inträffade och identifiera liknande risker i det egna arbetet. Hela gruppen bidrar då till att verksamhetens säkerhet och kvalitet ökar.

Skolsköterska och skolläkare skall rapportera om någon utsatts för risken att drabbas av en allvarlig vård skada i samband med vård och omhändertagande inom elevhälsans medicinska insats till verksamhetschef och MLA. Rapporten lämnas till verksamhetschef och MLA/ samordnande skolsköterska som i sin tur gör en Lex-Maria anmälan till inspektionen för vård och omsorg (IVO). Lex Maria-ansvarig är MLA/ samordnandeskolsköterska. Resultatet av analysen rapporteras tillbaka till berörd personal.

Under år 2024 har ingen anmälan gjorts enligt Lex Maria.

I nedanstående tabell redogörs för dom avvikelser som har inkommit under året och som har utretts och åtgärdats internt. Avvikelseerna har analyserats både var för sig och som helhet samt sammanställts utifrån orsak till avvikelserna

Avvikelser EMI/EPI

Avvikelser har inkommit till MLA på avvikelseblankett. 14 st avvikelser har kommit in under året 2024 4 avvikelser har inkommit för EPI under 2024.

Typ av avvikelse/Profession	EMI	EPI	Total
Informationshantering	0	0	
Journalhantering/ Journaldokumentation	4	3	
Journalsystem	0	0	
Missade kontroller/ uppföljningar	2	0	
Ordination/ vaccination/stickskada	3	0	
Posthantering	0	0	
Extern/ vårdcentral	5	1	
Summa:	14	4	18

Under 2024 har 14 avvikelser inkommit till MLA, 5 av dessa avvikelser har rört externa vårdgivare. Externa avvikelser är sådana som identifierats inom vår verksamhet men som har inträffat hos annan vårdgivare, till ex barnkliniken, BVC, posthantering, annan kommun skola. Dessa avvikelser utreds inte av verksamhetschef/MLA/PLA utan förs vidare till aktuell vårdgivare. Av de externa avvikelserna har det handlat om skickat remissvar till fel skola i regionen, uteblivet remissvar, avvikande vaccinationslistor från BVC.

Dokumentation i journal.

Avvikelseorsaken dokumentation innefattar saknad eller bristande dokumentation, missats att sätta upp på väntelista inom denna kategori och utebliven dokumentation var den främsta anledningen till de inträffade avvikelserna. Orsakerna till detta bedöms vara:

-Att alla elever inte har en digital journal, vilket bidrar till att digitala funktioner inte kan användas i samband med dokumentation.

-Stress

-Informationsbrist om ny rutin kring skyddade elever.

Analys För att säkerställa att dokumentation i patientjournal görs enligt lag är det viktigt att personal inom EMI har rätt förutsättningar när det gäller arbetsro, inarbetade arbetsrutiner och tillräcklig bemanning. Regelbunden kompetensutveckling för skolsköterskor inom områdena rutiner och riktlinjer vid dokumentation är fortsatt aktuell.

Vaccination: Tre avvikelser inkommit vid vaccinering. Vid utredning av avvikelserna har det lett till en ny vaccinationsrutin samt att vi enbart beställer och använder oss av säkra vaccinations kanyler. Under 2024 har processen kring en ny vaccinationsrutin arbetats fram och diskuterats i vår skolsköterskegrupp.

Ingen patient har kommit till skada och ingen Lex Maria-anmälan bedömts behöva formuleras under 2024.

Fyra avvikelser har inkommit för EPI under 2024. Tre avvikelser gällde bristande journaldokumentation. Avvikelseorna inträffade under en period då psykologgruppen var underbemannad och när PLA inte var i tjänst. Det är möjligt att hög arbetsbelastning och avsaknad av kollegor var en bidragande orsak till avvikelserna. Efter avvikelserna har

psykiologgruppen gått igenom befintliga rutiner samt infört nya rutiner där elevärenden registreras i journalsystemet. En avvikelse gällde ett felaktigt remissvar från extern vårdgivare.

Klagomål och synpunkter

SOSFS 2011:9, 5 kap. 3 §, 3 a § och 6 §, 7 kap. 2 § p 6

Klagomål och synpunkter för EMI och EPI:s insatser kan komma från elever, vårdnadshavare och/eller medborgare. Klagomål och synpunkter kan inkomma via samtal, telefon eller mail till berörd hälso- och sjukvårdspersonal, annan skolpersonal, rektor, MLA/PLA eller till verksamhetschef för elevhälsan.

Det har inte inkommit några klagomål eller synpunkter för EMI eller EPI under 2024.

Öka riskmedvetenhet och beredskap

Alla delar av vården behöver planera för en hälso- och sjukvård som flexibelt kan anpassas till kortsiktigt eller långsiktigt förändrade förhållanden med bibehållen funktionalitet, även under oväntade förhållanden. Inom EMI och EPI kan det innebära beredskap i form av en god grundbemanning, kompetensutveckling och omfallshantering vid förändrade förhållanden.

MÅL, STRATEGIER OCH UTMANINGAR FÖR KOMMANDE ÅR

Elevhälsans uppdrag är att arbeta förebyggande och hälsofrämjande och att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Målet är att ge en god och patientsäker vård utifrån vårt uppdrag. Under 2025 kommer EMI och EPI att fortsätta att arbeta mot uppsatta mål och bedriva en säker vård och ett systematiskt patientsäkerhetsarbete.

Resultat av mål och strategier för 2024

	Mål	Strategier	Resultat/utfall
--	-----	------------	-----------------

1	<p>Att säkerställa en god och säker vård som bedrivs i enlighet med Hälso- och sjukvårdslagen (HSL)</p>	<p>Skolsköterskan har förutsättningar att erbjuda alla elever insatser enligt basprogram och följa upp alla bevakningar.</p> <p>Fortsätta arbetet med ledningssystem för EMI och EPI</p> <p>Arbeta för att öka benägenheten att rapportera avvikelser och risker</p> <p>Använda statistik från hälsosamtal tillsammans med skolresultat för analys och planering av åtgärder inom det systematiska kvalitetsarbetet som elevhälsan skall bedriva</p> <p>Utveckla och kvalitetssäkra dokumentationen inom EMI och EPI</p>	<p>Obesitas rutinen har reviderats utifrån då våra obesitassamtal tog mycket arbetstid, det har resulterat till att vi har gjort om och utvecklat hälsosamtals rutinen med en inkluderad obesitasrutin. En checklista har skapats utifrån samtalet om obesitas med vårdnadshavare.</p> <p>Arbetet med att revidera befintliga rutiner för EMI och EPI har fortlöpt under året.</p> <p>EPI har inkluderat arbete med patientsäkerhet i årshjulet. Två gånger per år lyfts patientsäkerhet som ett tema med syfte att medvetandegöra arbetet med risker och avvikelser.</p> <p>Psykologgruppen har under året arbetat med att kvalitetsgranska psykologutlåtanden. Arbetet var uppskattat och kommer att inkluderas i kommande årshjul.</p>
2.	<p>Att hälso- och sjukvårdspersonal har adekvat och uppdaterad</p>	<p>Utbildning och kompetensutveckling</p>	<p>Psykologgruppen har gått en utbildning gällande utredning och diagnostik av</p>

	kompetens för att kunna tillhandahålla god och säker vård.	Intern och extern samverkan	<p>diagnosen intellektuell funktionsnedsättning samt haft kontinuerlig handledning av extern psykolog.</p> <p>Psykologgruppen har deltagit på kollegiala professionsträffar samt deltagit på samverkansträffar med BUP och habilitering. Psykologgruppen har träffat psykologer från habiliteringen med syfte att öka förståelsen för varandras uppdrag och förbättra samverkan.</p>
3.	Kvalitetsutveckling	<p>Utveckla kvalitetsgrupp för HSL</p> <p>Utveckla arbetet med avvikelshantering och riskanalyser</p>	Det finns fortsatt behov av att tydliggöra syftet med kvalitetsgruppen samt hur gruppen ska arbeta med avvikelser och risker.

Mål för 2025:

	Mål	Strategier	Planerade åtgärder
1.	Att säkerställa en god och säker vård som bedrivs i enlighet med Hälso- och sjukvårdslagen (HSL)	Utveckla och kvalitetssäkra journaldokumentation	Ett nytt journalsystem kommer införas för EMI och EPI under 2025. Det nya journalsystemet kommer innebära en omställning samt förändring men som även kan möjliggöra för utveckling och kvalitetssäkring av

		<p>Utveckla avvikelse och riskhantering digitalt</p> <p>Utveckla en rutin om könsstympning och hedersrelaterat våld.</p>	<p>journaldokumentationen</p> <p>.</p> <p>Sammankalla en grupp som kommer att arbeta med rutinen.</p>
2.	Att hälso- och sjukvårdspersonal har adekvat och uppdaterad kompetens för att kunna tillhandahålla god och säker vård.	Säkerställa att nya medarbetare får en god introduktion	<p>En ny skolpsykolog kommer anställas på vikariat.</p> <p>Psykologgruppen följer sina befintliga rutiner för introduktion av nya medarbetare.</p>
3.	<p>Kvalitetsutveckling</p> <p>Hälsbesöks statistik åk 4, åk 8 gymnasiet åk 1</p>	Samanställning och analys	Insatser kopplade till analysen.

§ 47 Patientsäkerhetsberättelse 2024

Diarienummer: UN 2025/713

Beslut

Förslag till utbildningsnämnden:

Fastställa patientsäkerhetsberättelsen för elevhälsans medicinska och psykologiska insatser 2024.

Ärendebeskrivning

Enligt patientsäkerhetslagen ska vårdgivaren varje år upprätta en patientsäkerhetsberättelse. Utbildningsnämnden i Köpings kommun är vårdgivare för den hälso- och sjukvård som bedrivs inom elevhälsan och är därmed ytterst ansvarig för vården. Syftet med patientsäkerhetsberättelsen är att öppet och tydligt redovisa strategier, mål och resultat av arbetet med att förbättra patientsäkerheten. Patientsäkerhetsberättelsen ska ha en sådan detaljeringsgrad att det går att bedöma hur arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra kvaliteten har bedrivits i verksamhetens olika delar samt att informationsbehovet hos externa intressenter tillgodoses. Patientsäkerhetsberättelsen ska vara färdig senast den 1 mars varje år, finnas tillgänglig för den som vill ta del av den och den bör utformas så att den kan ingå i vårdgivarens ledningssystem för patientsäkerhet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 250402
Patientsäkerhetsberättelse 2024

Förslag till beslut

Förslag till utbildningsnämnden:

Fastställa patientsäkerhetsberättelsen för elevhälsans medicinska och psykologiska insatser 2024.

Beslutsordning

Ordföranden finner att det endast finns ett förslag till beslut och frågar arbetsutskottet om de kan besluta i enlighet med detta. Ordföranden finner att så är fallet.

Justerarnas signaturer		

Kopia till

Medicinskt ledningsansvarig sjuksköterska (MLA)

Psykologiskt ledningsansvarig psykolog (PLA)

Justerarnas signaturer

--	--	--